

32005L0094

L 10/16

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

14.1.2006.

DIREKTIVA VIJEĆA 2005/94/EZ**od 20. prosinca 2005.****o mjerama Zajednice u vezi s kontrolom influence ptica i o stavljanju izvan snage Direktive 92/40/EEZ**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 37.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta (¹),

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora (²),

nakon savjetovanja s Odborom regija,

budući da:

(1) Influenca ptica je ozbiljna, izrazito zarazna bolest peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, koju uzrokuju različiti tipovi virusa influence. Ti se virusi mogu proširiti na sisavce, posebno na svinje i ljude.

(2) Perad je obuhvaćena živim životnjama u Prilogu I. Ugovoru, stoga je jedna od zadaća Zajednice u području veterine poboljšati zdravstveni status peradi čime bi se olakšalo trgovanje peradi i peradarskim proizvodima i time omogućio razvoj tog sektora. Nadalje, pri utvrđivanju i provođenju politike i aktivnosti Zajednice treba osigurati visoku razinu zaštite zdravlja ljudi.

(3) Virusi influence obuhvačaju velik broj različitih sojeva virusa. Razina opasnosti koju ti različiti sojevi virusa influence predstavljaju za zdravlje životinja i ljudi vrlo je promjenjiva i u određenoj mjeri nepredvidiva zbog brze mutacije virusa i moguće preraspodjеле genetskog materijala među različitim sojevima.

(4) Zaraza određenim sojevima virusa influence ptičjeg podrijetla može dovesti do izbijanja bolesti epizootskih

razmjera kod domaće peradi i prouzročiti smrtnost i poremećaje koji mogu ugroziti isplativost cijelog sektora peradarstva.

(5) Mjere Zajednice za kontrolu influence ptica utvrđene su Direktivom Vijeća 92/40/EEZ od 19. svibnja 1992. o uvođenju mjera Zajednice za kontrolu influence ptica (³) kako bi se osigurala zaštita zdravlja životinja i pridonijelo razvoju peradarskog sektora.

(6) Mjere utvrđene Direktivom 92/40/EEZ potrebno je temeljito preispitati u svjetlu najnovijih znanstvenih saznanja o opasnostima koje influenza ptica predstavlja za zdravlje životinja i ljudi, u svjetlu razvoja novih laboratorijskih pretraga, cjepiva i istaknuta stjecenih tijekom posljednjih izbijanja ove bolesti u Zajednici, kao i u trećim zemljama.

(7) Nove mjere Zajednice trebale bi također uzeti u obzir najnovija mišljenja Znanstvenoga odbora za zdravlje i dobrobit životinja i Europske agencije za sigurnost hrane (EFSA), te promjene u Zakoniku o zdravlju kopnenih životinja i Dijagnostičkom priručniku OIE-a za influencu ptica.

(8) Pojedini virusi influence ptičjeg podrijetla pod određenim okolnostima mogu zaraziti ljudi i tada predstavljaju ozbiljnu opasnost za zdravlje ljudi. Odredbe ove Direktive, čiji je cilj borba protiv bolesti kod uzgojenih životinja, mogu posredno pridonijeti sprečavanju problema javnog zdravlja. Međutim, u ovom trenutku odgovornost za rješavanje tih problema imaju države članice.

(9) Na razini Zajednice, opasnost za zdravlje ljudi koju predstavljaju virusi influenza rješava se u prvom redu drugim mjerama i zakonskim aktima. Njima se prvenstveno bavi Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti (u daljem tekstu „ECDC“), ustanovljen Uredbom (EZ) br. 851/2004 Europskog parlamenta i Vijeća (⁴), preporuke Komisije za pripravnost Zajednice na pandemiju influenza i planiranje aktivnosti, Sustav ranog obavješćivanja i odgovora Europske unije i uspostavljanje Europskog programa nadziranja influenza.

(¹) Mišljenje doneseno 1. prosinca 2005. (još nije objavljeno u Službenom listu).

(²) Mišljenje doneseno 28. rujna 2005. (još nije objavljeno u Službenom listu).

(³) SL L 167, 22.6.1992., str. 1. Direktiva kako zadnje izmijenjena Aktom o pristupanju iz 2003.

(⁴) SL L 142, 30.4.2004., str. 1.

- (10) Međutim, primjereno je da Komisija zajedno s ECDC-om ocijeni jesu li na razini Zajednice potrebne daljnje mjere u području zdravlja ljudi ili zdravstvenih i sigurnosnih mјera za radnike kojima se dopunjavaju odredbe ove Direktive o zdravlju životinja, kako bi se suočili s opasnostima koje za ljude predstavljaju pojedini virusi influence ptičjeg podrijetla, a posebno za radnike koji su u doticaju sa zaraženim životinjama, te kako bi predstavili sve potrebne zakonske prijedloge.
- (11) Sadašnje znanje ukazuje na to da je opasnost za zdravlje koju predstavljaju takozvani virusi nisko patogene influence ptica manja od opasnosti koju predstavljaju virusi visoko patogene influence ptica koji nastaju mutacijom pojedinih nisko patogenih virusa.
- (12) Zakonodavstvo Zajednice za kontrolu influence ptica trebalo bi državama članicama omogućiti donošenje mјera za kontrolu bolesti na razmjeran i fleksibilan način, uzimajući u obzir različite stupnjeve opasnosti koje predstavljaju različiti sojevi virusa, mogući socijalni i gospodarski učinak tih mјera na poljoprivredni sektor i na ostale sektore, dok je istodobno potrebno osigurati da su mјere koje se poduzimaju najprikladnije za svaki pojedini scenarij bolesti.
- (13) S obzirom na mogućost da virusi nisko patogene influence ptica mutiraju u viruse visoko patogene influence ptica, potrebno je donijeti odredbe za rano otkrivanje zaraze peradi, radi brze reakcije i donošenja odgovarajućih i razmјernih mјera za kontrolu i iskorjenjivanje bolesti, koje trebaju uključiti sustav aktivnog nadzora koji provode države članice. Takav nadzor treba pratiti opće smjernice koje je potrebno prilagoditi dalnjem razvoju znanja u ovom području.
- (14) Nakon svake sumnje na prisutnost influence ptica koja se pojavi pri kliničkim ili laboratorijskim pretragama, ili bilo kojeg drugog razloga zbog kojeg se pojavi sumnja na prisutnost zaraze, treba odmah pokrenuti službenu istragu kako bi se prema potrebi poduzele brze i učinkovite mјere. Ove mјere potrebno je pojačati odmah nakon potvrde prisutnosti zaraze, kako bi se uključila depopulacija zaraženoga gospodarstva kao i onih gospodarstava za koje postoji opasnost od zaraze.
- (15) U slučaju otkrivanja zaraze virusom nisko patogene influence ptica, kontrolne mјere mogu se razlikovati od onih koje se provode u slučaju otkrivanja virusa visoko patogene influence ptica, uzimajući u obzir različite stupnjeve opasnosti koje predstavljaju ova dva virusa.
- (16) Mjere koje se uvode za kontrolu bolesti, a posebno uspostavljanje područja s ograničenjima, treba prilagoditi gustoći populacije peradi te drugim čimbenicima opasnosti na području na kojem je otkrivena zaraza.
- (17) Ako dođe do izbijanja bolesti, potrebno je sprječiti svako daljnje širenje zaraze pažljivim praćenjem i ograničavanjem kretanja peradi i uporabe proizvoda koji bi mogli biti kontaminirani i to pojačavanjem bioloških i sigurnosnih mјera na svim razinama peradarske proizvodnje, čišćenjem i raskuživanjem zaraženoga gospodarstva, uspostavljanjem zaraženog područja i ugroženog područja oko mjesta izbijanja bolesti te, prema potrebi, cijepljenjem.
- (18) Mjere za kontrolu visoko patogene influence ptica u Zajednici trebaju se temeljiti na depopulaciji zaraženih jata, u skladu sa zakonodavstvom Zajednice o dobrobiti životinja.
- (19) Direktivom Vijeća 93/119/EZ od 22. prosinca 1993. o zaštiti životinja pri klanju ili usmrćivanju⁽⁵⁾, utvrđuju se minimalni standardi za zaštitu životinja pri klanju ili usmrćivanju, uključujući namjeru kontrolu bolesti. Takva se pravila u potpunosti primjenjuju pri klanju ili usmrćivanju koji se obavljaju u skladu s ovom Direktivom.
- (20) Cijepljenje protiv influence ptica može učinkovito dopuniti mјere za kontrolu bolesti i izbjegavanje masovnog usmrćivanja i uništavanja peradi ili ostalih ptica koje se drže u zatočeništvu. Prema dosadašnjim iskustvima utvrđeno je da cijepljenje može biti korisno ne samo kao kratkoročna mјera u hitnim slučajevima, nego i kao dugoročna mјera za sprečavanje zaraze u okolnostima veće opasnosti od prijenosa virusa influence ptica s divljih životinja ili nekih drugih izvora. Zbog toga je potrebno donijeti odredbe za cijepljenje u hitnim slučajevima i za preventivno cijepljenje.
- (21) Cijepljena perad, iako zaštićena od kliničkih znakova bolesti, može se zaraziti te tako pridonijeti dalnjem širenju zaraze. Zbog toga uz cijepljenje moraju postojati odgovarajuće mјere za nadzor i ograničavanje kretanja, utvrđene na razini Zajednice. Strategija cijepljenja treba omogućiti razlikovanje zaraženih od cijepljenih životinja. Proizvode cijepljene peradi, poput mesa i konzumnih jaja, potrebno je staviti na tržište u skladu s odgovarajućim zakonodavstvom Zajednice, uključujući ovu Direktivu.

⁽⁵⁾ SL L 340, 31.12.1993., str. 21. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Uredbom Vijeća (EZ) br. 1/2005 (SL L 3, 5.1.2005., str. 1.).

- (22) Zajednica i države članice moraju imati mogućnost stvaranja zaliha cjepiva protiv influence ptica za perad ili ostale ptice koje se drže u zatočeništvu za slučaj nužde.
- (23) Potrebno je donijeti odredbe kojima će se osigurati uporaba usklađenih postupaka i metoda za dijagnosticanje influence ptica, uključujući djelovanje referentnog laboratorija Zajednice, kao i referentnih laboratorijskih središta u državama članicama.
- (24) Potrebno je donijeti odredbe kojima će se osigurati potrebna razina spremnosti država članica za učinkovito djelovanje u slučajevima nužde prouzročenima jednim izbijanjem influence ptica ili više njih, posebno izradom plana pripravnosti u slučaju pojave bolesti, te uspostavljanjem središta za kontrolu bolesti.
- (25) Ako se influenza ptica otkrije tijekom uvoza u karantenski objekt ili središte, kako je predviđeno Odlukom Komisije 2000/666/EZ od 16. listopada 2000. o utvrđivanju zahtjeva za zdravlje životinja i veterinarsko certificiranje za uvoz ptica osim peradi, te uvjeta za stavljanje u karantenu⁽⁶⁾, o tome je potrebno izvjestiti Komisiju. Međutim, obavješćivanje u skladu s Direktivom Vijeća 82/894/EEZ od 21. prosinca 1982. o prijavi bolesti životinja unutar Zajednice⁽⁷⁾, u slučajevima izbijanja zaraze u državama članicama ne bi bilo primjerenog.
- (26) Čišćenje i dezinfekcija trebaju biti sastavni dio politike kontrole influenza ptica u Zajednici. Sredstva za dezinfekciju treba koristiti u skladu s Direktivom 98/8/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 1998. o stavljanju biocidnih pripravaka na tržište⁽⁸⁾.
- (27) Uredbom (EZ) br. 1774/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 3. listopada 2002. o utvrđivanju zdravstvenih pravila u vezi s nusproizvodima životinjskog podrijetla koji nisu namijenjeni prehrani ljudi⁽⁹⁾, utvrđuju se pravila za prikupljanje, prijevoz, skladištenje, obradu i uporabu ili zbrinjavanje životinjskih nusproizvoda i postupanje s njima, uključujući životinje koje su usmrćene kako bi se iskorijenile bolesti epizootije te kako bi se spriječilo da ti proizvodi ugroze zdravlje životinja i ljudi. Ova Uredba i njezine provedbene mjeru pružaju opći okvir za uklanjanje mrtvih životinja. Potrebno je osigurati donošenje posebnih, dodatnih ili različitih mjer u postupku pred
- (28) Uredba (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju određenih higijenskih pravila za hranu životinjskog podrijetla⁽¹⁰⁾ i Uredba (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o higijeni hrane⁽¹¹⁾, mogu se pod određenim uvjetima odnositi na jaja koja potječu s gospodarstava na kojima se drži perad za koju se sumnja da je zaražena influencom ptica.
- (29) Države članice trebaju donijeti pravila koja se odnose na kazne za kršenje odredbi ove Direktive te osigurati njihovu provedbu. Kazne trebaju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.
- (30) Potrebno je predvidjeti mogućost izmjena Priloga ovoj Direktivi kada je to potrebno bez odlaganja, kako bi se uzeo u obzir razvoj znanstvenog i tehničkog iskustva.
- (31) Uzimajući u obzir nepredvidljivost virusa influenza, primjeren je osigurati hitan postupak za brzo donošenje dodatnih ili određenih mjeru za kontrolu zaraze peradi i drugih životinjskih vrsta na razini Zajednice, kad god su takve mjeru potrebne.
- (32) Ovom Direktivom utvrđuju se minimalne mjeru kontrole koje se moraju primijeniti u slučaju izbijanja influenza ptica kod peradi ili ostalih ptica koje se drže u zatočeništvu. Međutim, države članice mogu uvesti strože upravne i sanitarnе mjeru na području koje pokriva ova Direktiva. K tomu, ova Direktiva tijelima država članica omogućava provođenje mjeru koje su u skladu s opasnosti koju za zdravlje predstavljaju različita stanja do kojih je došlo zbog pojave bolesti.
- (33) U skladu s načelom razmijernosti, nužno je i primjereni za ostvarivanje osnovnih ciljeva osiguranja razvoja peradarskog sektora u svrhu poboljšanja zaštite zdravlja životinja utvrditi pravila o posebnim i minimalnim mjerama namijenjenima sprečavanju i kontroli influenza ptica. U skladu s člankom 5. stavkom 3. Ugovora, ova Direktiva ne izlazi izvan okvira onog što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- ⁽⁶⁾ SL L 278, 31.10.2000., str. 26. Odluka kako je zadnje izmijenjena Odlukom 2002/279/EZ (SL L 99, 16.4.2002., str. 17.).
- ⁽⁷⁾ SL L 378, 31.12.1982., str. 58. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Odlukom Komisije 2004/216/EZ (SL L 67, 5.3.2004., str. 27.).
- ⁽⁸⁾ SL L 123, 24.4.1998., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1882/2003 (SL L 284, 31.10.2003., str. 1.).
- ⁽⁹⁾ SL L 273, 10.10.2002., str. 1. Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom Komisije (EZ) br. 416/2005 (SL L 66, 12.3.2005., str. 10.).
- ⁽¹⁰⁾ SL L 139, 30.4.2004., str. 55. Ispravljena inačica u SL L 226, 25.6.2004., str. 22.).
- ⁽¹¹⁾ SL L 139, 30.4.2004., str. 1. Ispravljena inačica u SL L 226, 25.6.2004., str. 3.).

- (34) Mjere koje su nužne za provedbu ove Direktive treba donijeti u skladu s Odlukom Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o postupcima za ostvarivanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji (12).

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

- (35) Radi jasnoće i racionalnosti zakonodavstva Zajednice, Direktivu 92/40/EEZ potrebno je staviti izvan snage i zamijeniti je ovom Direktivom.

- (36) U skladu s točkom 34. Međuinstitucionalnog sporazuma o boljoj izradi zakona (13), Vijeće potiče države članice da za vlastite potrebe i u interesu Zajednice izrade tablice u kojima će, koliko je to moguće, prikazati odnos između ove Direktive i prijelaznih mjera i učiniti ih dostupnim javnosti,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I.

PREDMET, PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom Direktivom utvrđuju se:

- (a) određene preventivne mjere u vezi s nadzorom i ranim otkrivanjem influenza ptica te povećanjem razine svijesti i spremnosti nadležnih tijela i poljoprivredne zajednice na opasnosti od te bolesti;
- (b) minimalne mjere kontrole koje se primjenjuju u slučaju izbijanja influenza ptica kod peradi ili ostalih ptica koje se drže u zatočeništvu te za rano otkrivanje mogućeg širenja virusa influenza ptica na sisavce;
- (c) ostale dodatne mjere za sprečavanje širenja virusa influenza ptice podrijetla na druge vrste.

2. Države članice smiju uvesti strože mjere u području koje pokriva ova Direktiva.

1. „influenca ptica” znači svaka zaraza izazvana virusom influenza opisanu u Prilogu I. točki 1.;

2. „visoko patogena influenza ptica (VPIP)” znači svaka zaraza izazvana virusom influenza ptica opisanu u Prilogu I. točki 2.;

3. „nisko patogena influenza ptica (NPIP)” znači svaka zaraza izazvana virusom influenza ptica opisanu u Prilogu I. točki 3.;

4. „perad” znači sve ptice koje su uzgajane ili držane u zatočeništvu radi proizvodnje mesa, konzumnih jaja i ostalih proizvoda, za obnovu populacije divljih ptica te za svaki program uzgoja za proizvodnju ovih kategorija ptica;

5. „divlja ptica” znači ptica iz prirode, odnosno onu koja se ne drži na gospodarstvu kako je utvrđeno u točki 8.;

6. „druga ptica koja se drži u zatočeništvu” znači ptica koja nije perad i koja se drži u zatočeništvu iz bilo kojeg razloga uz one navedene u točki 4., uključujući one koje se uzgajaju za predstave, utrke, izložbe, natjecanja, uzgoj ili prodaju;

7. „službeno određene rijetke vrste peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu” znači svaka perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu, a koje je nadležno tijelo službeno priznalo kao rijetku vrstu u skladu s Kriznim planom iz članka 62.;

8. „gospodarstvo” znači svi gospodarski objekti ili drugi prostori, uključujući valionice, cirkuse, zoološke vrtove, trgovine pticama kao kućnim ljubimcima, tržnice ptica i parkove sa stalnom izložbom ptica, u kojima se perad ili druge ptice uzgajaju ili drže. Međutim, ova definicija ne uključuje klaonice, prijevozna sredstva, karantenske objekte, granične inspekcijske postaje i laboratorije kojima je nadležno tijelo odobrilo držanje virusa influenza ptica;

9. „komercijalno peradarsko gospodarstvo” znači gospodarstvo gdje se perad drži u komercijalne svrhe;

(12) SL L 184, 17.7.1999., str. 23.

(13) SL C 321, 31.12.2003., str. 1.

10. „nekomercijalno gospodarstvo” znači gospodarstvo gdje perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu drže njihovi posjednici:
- (a) za vlastitu potrošnju ili uporabu; ili
- (b) kao ptice kućne ljubimce;
11. „peradarski kompartment” ili „kompartment za druge ptice koje se drže u zatočeništvu” znači jedno ili više gospodarstva na kojima se provode iste biosigurnosne mjere, koji sadrži podpopulaciju peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu s jasnim zdravstvenim statusom u odnosu na influencu ptica, koji je predmet odgovarajućeg sustava nadziranja, kontrole i provođenja biosigurnosnih mjer;
12. „jato” znači svu perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu unutar jedne proizvodne jedinice;
13. „proizvodna jedinica” znači jedinicu unutar gospodarstva za koju je službeni veterinar utvrdio da je potpuno neovisna o bilo kojoj drugoj jedinici unutar istoga gospodarstva u smislu svoje lokacije i svakodnevnog držanja peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu i koje su tamo smještene;
14. „jednodnevni pilići” znači svu perad mlađu od 72 sata koja još nije hranjena, i mošusne patke (*Cairina moschata*) ili njihove križance mlađe od 72 sata, bez obzira jesu li hranjeni ili ne;
15. „dijagnostički priručnik” znači Dijagnostički priručnik predviđen člankom 50. stavkom 1.;
16. „perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu za koje postoji sumnja da su zaražene” znači sva perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu s kliničkim znakovima ili post mortem promjenama ili rezultatima na laboratorijska testiranja koji su takvi da se ne može isključiti prisutnost influence ptica;
17. „posjednik” znači svaka fizička ili pravna osoba ili osobe, koja drži ili je na drugi način odgovorna za perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu, neovisno o ostvarivanju dobiti;
18. „nadležno tijelo” znači tijelo države članice nadležno za provedbu fizičkih pregleda ili administrativnih formalnosti u skladu s ovom Direktivom, ili svako tijelo kojemu je država članica dodijelila takvu nadležnost;
19. „službeni veterinar” znači veterinar kojega imenuje nadležno tijelo;
20. „službeni sustav nadziranja” znači djelatnost pažljivog praćenja zdravstvenog stanja peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu ili sisavaca na gospodarstvu, u vezi s influencom ptica, koju provodi nadležno tijelo;
21. „službeni nadzor” znači aktivnosti koje provodi nadležno tijelo kako bi provjerilo jesu li ispunjeni zahtjevi ove Directive i sve upute tog tijela kojima se utvrđuje način ispunjavanja tih zahtjeva;
22. „usmrćivanje” znači svaki postupak, osim klanja, koji uzrokuje smrt sisavaca, peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu;
23. „klanje” znači svaki postupak koji uzrokuje smrt sisavaca ili peradi iskrvarenjem, za prehranu ljudi;
24. „neškodljivo uništavanje” znači sakupljanje, prijevoz, skladištenje, rukovanje, obradu i korištenje ili uništavanje nusproizvoda životinjskog podrijetla u skladu s:
- (a) Uredbom (EZ) br. 1774/2002; ili
- (b) pravilima koja se donose u skladu s postupkom iz članka 64. stavka 2.;
25. „Banka cjepiva Europske zajednice” znači odgovarajući prostori određeni za pohranu pričuvnih cjepiva protiv influence ptica, određene u skladu s člankom 58. stavkom 1.;
26. „kontaktno gospodarstvo” znači gospodarstvo s kojega bi mogla potjecati influenza ptica ili u koje je mogla biti unijeta kao posljedica svoje lokacije, kretanja osoba, vozila, peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, ili na bilo koji drugi način;
27. „sumnja na izbijanje bolesti” znači gospodarstvo za koje nadležno tijelo sumnja na prisutnost influence ptica;
28. „izbijanje bolesti” znači gospodarstvo na kojemu je nadležno tijelo potvrdilo influencu ptica;

29. „primarno izbijanje“ znači izbijanje koje epidemiološki nije povezano s prethodnim izbijanjem u istom području države članice, kako je utvrđeno u članku 2. stavku 2. točki (p) Direktive Vijeća 64/432/EEZ od 26. lipnja 1964. o problemima vezanim uz zdravlje životinja koji utječu na trgovinu govedima i svinjama unutar Zajednice⁽¹⁴⁾, ili prvo izbijanje u drugom području iste države članice;

30. „Strategija razlikovanja zaražene od cijepljene životinje (DIVA)“ znači strategija cijepljenja koja omogućuje razlikovanje cijepljenih i zaraženih od cijepljenih i nezaraženih životinja primjenom dijagnostičkog testa namijenjenog otkrivanju protutijela protiv terenskog virusa, kao i korištenje necijepljenih sentinel ptica;

31. „sisavac“ znači životinja razreda Mammalia, osim ljudi;

32. „lešine“ znači perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu, ili njihovi dijelovi, koje su uginule ili su usmrćene i nisu prikladne za prehranu ljudi.

POGLAVLJE II.

PREVENTIVNE BIOSIGURNOSNE MJERE, NADZOR, PRIJAVA BOLESTI I EPIDEMIOLOŠKA ISTRAŽIVANJA

Članak 3.

Preventivne biosigurnosne mjere

Posebne odredbe u vezi s preventivnim biosigurnosnim mjerama mogu se donijeti u skladu s postupkom iz članka 64. stavka 2.

1. Države članice provode programe nadziranja s ciljem:

(a) otkrivanja raširenosti zaraze virusom influence ptica podtipova H5 i H7 kod različitih vrsta peradi;

(b) širenja saznanja o prijetnjama koje u vezi s bilo kojim virusom influence ptičjeg podrijetla predstavljaju divlje ptice, na temelju redovito ažurirane procjene rizika.

⁽¹⁴⁾ SL 121, 29.7.1964., str. 1977. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1/2005 (SL L 3, 5.1.2005., str. 1.).

2. Programi nadziranja iz stavka 1. točke (a) u skladu su sa smjernicama koje priprema Komisija u skladu s postupkom iz članka 64. stavka 2.

Članak 5.

Prijava

1. Države članice osiguravaju da se sumnja ili potvrđeni slučaj influence ptica države članice obavezno i odmah prijavi nadležnom tijelu.

2. Uz zahtjeve o izbijanju bolesti kod životinja utvrđene zakonodavstvom Zajednice, države članice u skladu s Prilogom II. prijavljuju Komisiji svaki potvrđeni slučaj influence ptica u klaonicama, prijevoznim sredstvima, na graničnim inspekcijskim postajama i ostalim mjestima u objektima unutar granica Zajednice, karantenskim objektima ili centrima koji djeluju u skladu sa zakonodavstvom Zajednice o uvozu peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu.

3. Države članice prijavljuju rezultate svakog nadzora provedenog na sisavcima na virus influence ptica.

Članak 6.

Epidemiološko istraživanje

1. Države članice osiguravaju da epidemiološka istraživanja započinju na temelju upitnika utvrđenih u okviru Kriznog plana iz članka 62.

2. Epidemiološko istraživanje mora uključiti barem sljedeće:

(a) vremensko razdoblje tijekom kojega je influenza ptica mogla biti prisutna na gospodarstvu ili drugim prostorima ili prijevoznim sredstvima;

(b) moguće podrijetlo influenza ptica;

(c) utvrđivanje svakog kontaktog gospodarstva;

(d) kretanje peradi, drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, osoba, sisavaca, vozila ili bilo kojeg drugog materijala ili načina putem kojih bi se virus influenza ptica mogao prenositi.

3. Nadležno tijelo uzima u obzir podatke prikupljene epidemiološkim istraživanjem kod:

- (a) donošenja odluke da li dodatne mjere za kontrolu bolesti, kako je to predviđeno ovom Direktivom, moraju biti primjenjene; i
- (b) odobravanja odstupanja, kako je predviđeno u ovoj Direktivi.

4. Kad epidemiološko istraživanje ukazuje da se influenza ptica mogla proširiti iz ili u druge države članice, Komisija i ostale predmetne države članice odmah se obavješćuju o svim rezultatima istraživanja.

(c) zatvaranje i držanje sve peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, unutar nastambe na njihovom gospodarstvu. Tamo gdje to nije moguće ili je ugrožena dobrobit, životinje se zatvaraju na druga mjesta na istom gospodarstvu na način da nemaju kontakta s ostalom peradi ili drugim pticama koje se drže u zatočeništvu na drugim gospodarstvima. Poduzimaju se sve razumne mjeru da se smanji mogućnost njihova kontakta s divljim pticama;

(d) zabrana unošenja ili iznošenja peradi ili drugih ptica s gospodarstva;

(e) zabranu iznošenja s gospodarstva trupla peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, mesa peradi, uključujući iznutrice („meso peradi”), hrane za perad („hrane”), opreme, materijala, otpada, izmeta, stajskoga gnoja i gnojevke peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu („gnoj”), gnojnicu, korištene stelje ili drugog čime bi se mogla prenijeti influenza ptica, bez dopuštenja nadležnog tijela, uzimajući u obzir biosigurnosne mjeru kako bi se smanjio rizik od širenja influenza ptica;

POGLAVLJE III.

SUMNJA NA IZBIJANJE BOLESTI

Članak 7.

Mjere koje se primjenjuju na gospodarstvima u slučaju sumnje na influencu ptica

1. U slučaju sumnje na izbijanje bolesti nadležno tijelo mora odmah provesti istraživanje kako bi se potvrdila ili isključila prisutnost influenza ptica u skladu s Dijagnostičkim priručnikom te uspostavio službeni sustav nadziranja gospodarstva. Nadležno tijelo također osigurava provođenje mjeru iz stavaka 2. i 3.

2. Nadležno tijelo mora osigurati da se na gospodarstvu provode sljedeće mjeru:

(a) prebrojavanje peradi, drugih ptica koje se drže u zatočeništvu i svih sisavaca domaćih vrsta ili ako je to primjereni, procjenu njihovog broja po kategoriji peradi ili po vrstama drugih ptica koje se drže u zatočeništvu;

(b) sastavljanje popisa s približnim brojem peradi, drugih ptica koje se drže u zatočeništvu i svih sisavaca domaćih vrsta prema kategorijama, koji su oboljeli, uginuli ili koji će se vjerojatno zaraziti na gospodarstvu; taj se popis svakodnevno ažurira uzimajući u obzir valjenja, rođenja i uginuća tijekom razdoblja dok traje sumnja na bolest, te se na zahtjev daje na uvid nadležnom tijelu;

(f) zabranu iznošenja jaja s gospodarstva;

(g) zabranu kretanja osoba, sisavaca domaćih vrsta, vozila i opreme na gospodarstvo ili s njega, što podlježe uvjetima i odobrenju nadležnog tijela;

(h) provođenje odgovarajućih dezinfekcijskih mjeru na ulazima i izlazima iz objekata na kojima boravi perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu, te na ulazima i izlazima iz samoga gospodarstva, u skladu s uputama nadležnog tijela.

3. Nadležno tijelo osigurava provođenje epidemiološkog istraživanja u skladu s člankom 6. („epidemiološko istraživanje”).

4. Bez obzira na stavak 1., nadležno tijelo može odrediti slanje uzoraka iz drugih razloga. U takvim slučajevima nadležno tijelo može nastaviti s postupkom bez donošenja nekih ili svih mjeru iz stavka 2.

Članak 8.

Odstupanja od određenih mjeru koje se primjenjuju na gospodarstvima u slučaju sumnje na bolest

1. Nadležno tijelo može odobriti odstupanja od mera predviđenih u članku 7. stavku 2. točkama (c) do (e), na temelju procjene rizika i uzimajući u obzir poduzete predostrožnosti, kao i odredište na koje se ptice i proizvodi upućuju.

2. Nadležno tijelo može također dopustiti odstupanja od mjera predviđenih u članku 7. stavku 2. točki (h), u slučaju drugih ptica koje se drže u zatočeništvu na nekomercijalnim gospodarstvima.

3. S obzirom na članak 7. stavak 2. točku (f), nadležno tijelo može odobriti stavljanje u promet jaja koja se upućuju:

(a) izravno u objekte za proizvodnju proizvoda od jaja kako je utvrđeno u poglavljiju II. odjeljku X. Priloga III. Uredbi (EZ) br. 853/2004, u kojima se s jajima i proizvodima od jaja mora postupati i obrađivati ih u skladu s poglavljem XI. Priloga II. Uredbi (EZ) br. 852/2004; kada nadležno tijelo izda takvo odobrenje, ono podliježe uvjetima iz Priloga III. ovoj Direktivi; ili

(b) na neškodljivo uništavanje.

Članak 9.

Trajanje mjera koje se primjenjuju na gospodarstvima u slučaju sumnje na bolest

Mjere koje se primjenjuju na gospodarstvima u slučajevima sumnje na izbijanje bolesti iz članka 7. primjenjuju se sve dok nadležno tijelo ne isključi prisustvo influence ptica.

Članak 10.

Dodatne mjere na temelju

1. Na temelju preliminarnih rezultata epidemiološkog istraživanja, nadležno tijelo može primijeniti mjere iz stavaka 2., 3. i 4., posebno ako se gospodarstvo nalazi u području s velikom gustoćom peradi.

2. Privremena ograničenja mogu se uvesti na kretanje peradi, drugih ptica koje se drže u zatočeništvu i jaja, te na kretanje vozila koja se koriste u peradarstvu u određenom području ili u cijeloj državi članici.

Takva ograničenja mogu se proširiti na kretanja sisavaca domaćih vrsta, ali ne smiju trajati dulje od 72 sata, osim ako je to opravdano.

3. Mjere utvrđene u članku 11. mogu se primijeniti na gospodarstvo.

Međutim, ako okolnosti to dopuštaju, provođenje tih mjera može se ograničiti na perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu za koje postoji sumnja da su inficirane, te na njihove proizvodne jedinice.

U slučaju usmrćivanja peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, uzimaju se uzorci u skladu s Dijagnostičkim priručnikom kako bi se sumnja na pojavu bolesti potvrdila ili isključila.

4. Oko gospodarstva se može uspostaviti privremeno područje kontrole, unutar kojeg će se prema potrebi provoditi neke ili sve mjere određene u članku 7. stavku 2.

POGLAVLJE IV.

VISOKO PATOGENA INFLUENCA PTICA (VPIP)

ODJELJAK 1.

Gospodarstva, odvojene proizvodne jedinice i kontaktna gospodarstva

Članak 11.

Mjere koje se provode na gospodarstvima na kojima je potvrđeno izbijanje bolesti

1. U slučaju izbijanja VPIP-a, nadležno tijelo osigurava provođenje mjera određenih u članku 7. stavcima 2. i 3. i stavcima 2. do 10. ovog članka.

2. Sva perad i druge ptice koje se drže u zatočeništvu na gospodarstvu moraju biti usmrćene bez odgađanja pod službenim nadzorom. Usmrćivanje se provodi na način da se izbjegne rizik širenja influence ptica, posebno tijekom prijevoza.

Međutim, države članice mogu dopustiti odstupanje od usmrćivanja za određene vrste peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu na temelju procjene rizika daljnog širenja influence ptica.

Nadležno tijelo može poduzeti odgovarajuće mjere koje će ograničiti svako moguće širenje influence ptica na sve divlje ptice na gospodarstvu.

3. Lešine i jaja s gospodarstva moraju se neškodljivo uništiti pod službenim sustavom nadzora.

4. Perad već izvaljena iz jaja sakupljenih na gospodarstvu tijekom razdoblja između vjerojatnog datuma unosa VPIP-a na gospodarstvo i provođenja mjera propisanih u članku 7. stavku 2. stavlja se pod službeni nadzor i provode se istraživanja u skladu s Dijagnostičkim priručnikom.

5. Meso zaklane peradi i jaja skupljena na gospodarstvu tijekom razdoblja između vjerojatnog datuma unosa VPIP-a na gospodarstvo i provođenja mjera propisanih u članku 7. stavku 2., kad god je to moguće, pronalaze se te ih se neškodljivo uništava pod službenim sustav nadzora.

6. Sve tvari i otpad koji bi mogli biti kontaminirani, poput hrane za perad, uništavaju se ili se obrađuju na način kojim se osigurava uništavanje virusa influence ptica, u skladu s uputama službenog veterinara.

7. Međutim, gnoj, gnojevka i stelja koje su vjerojatno kontaminirane, podvrgavaju se jednom ili više postupaka predviđenih u članku 48.

8. Nakon uklanjanja lešina, objekti u kojima su bili smješteni, pašnjaci i zemljište, oprema koja bi mogla biti kontaminirana i vozila koja su korištena za prijevoz peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, lešina, mesa, hrane za životinje, gnoja, gnojevke, stelje i svih drugih materijala ili tvari koje bi mogle biti kontaminirane, podvrgavaju se jednom ili više postupaka predviđenih u članku 48.

9. Zabranjen je ulazak na gospodarstvo ili napuštanje gospodarstva drugim pticama koje se drže u zatočeništvu ili sisavcima domaćih vrsta bez odobrenja nadležnog tijela. Ova zabrana ne primjenjuje se na sisavce domaćih vrsta koji imaju pristup isključivo u prostor u kojem borave ljudi.

10. U slučaju primarnog izbijanja bolesti, izolat virusa podvrgava se laboratorijskom postupku u skladu s Dijagnostičkim priručnikom kako bi se utvrdio genetski podtip.

U skladu s člankom 51. stavkom 1., taj se izolat virusa što je prije moguće šalje u Referentni laboratorij Zajednice.

Članak 12.

Odstupanja

1. Države članice izrađuju detaljna pravila za odobravanje odstupanja kako je propisano člankom 11. stavkom 2. te člancima 13. i 14., uključujući odgovarajuće alternativne mjere i uvjete. Ta se odstupanja temelje na procjeni rizika koju provodi nadležno tijelo.

2. Države članice bez odgađanja obavješćuju Komisiju o svakom odstupanju odobrenom u skladu s člankom 13. stavkom 1. i člankom 14.

3. Kada je odstupanje odobreno u skladu s člankom 13. stavkom 1. i člankom 14., Komisija odmah pregledava stanje zajedno s predmetnom državom članicom, te u najkratčem mogućem roku u Stalnom odboru za prehrambeni lanac i zdravlje životinja („Odbor”).

4. Uzimajući u obzir svako odstupanje odobreno u skladu s člankom 13. stavkom 1. i člankom 14., u skladu s postupkom iz članka 64. stavka 3. mogu se usvojiti mjere za sprečavanje širenja influence ptica.

Članak 13.

Odstupanja koja se odnose na određena gospodarstva

1. Nadležno tijelo može odobriti odstupanja od mjera iz prvog podstavka članka 11. stavka 2. u slučajevima izbijanja VPIP-a na nekomercijalnom gospodarstvu, u cirkusu, zoološkom vrtu, trgovini pticama kao kućnim ljubimcima, parku prirode, ogradijenom prostoru u kojem se perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu drže u znanstvene svrhe ili u svrhe očuvanja ugroženih vrsta ili službeno registriranih rijetkih pasmina peradi ili drugih ptica držanih u zatočeništvu, uz uvjet da takva odstupanja ne ugrožavaju kontrolu bolesti.

2. U slučaju kada je odobreno odstupanje predviđeno u stavku 1., nadležno tijelo osigurava da se perad i druge ptice koje se drže u zatočeništvu na koje se odnosi odstupanje:

(a) dovode u objekt na njihovom gospodarstvu te se tamo drže. Ako to nije moguće ili ako je ugrožena dobrobit životinja, one se zatvaraju na neko drugo mjesto na istom gospodarstvu tako da nisu u kontaktu s drugom peradi ili pticama koje se drže u zatočeništvu na drugim gospodarstvima. Poduzimaju se sve razumne mjere kako bi se smanjio njihov kontakt s divljim pticama;

(b) podliježu daljnjem nadzoru i testiranju u skladu s Dijagnostičkim priručnikom te ih se ne premješta sve dok laboratorijska testiranja ne pokažu da one više ne predstavljaju značajan rizik za daljnje širenje VPIP-a; i

(c) ne premještaju se s izvornoga gospodarstva osim zbog klanja ili premještanja na drugo gospodarstvo:

i. smješteno u istoj državi članici, u skladu s uputama nadležnog tijela; ili

ii. smješteno u drugoj državi članici, na temelju suglasnosti s državom članicom odredišta.

3. Nadležno tijelo može odobriti odstupanja od mjera predviđenih u članku 11. stavku 5. za jaja koja se šalju izravno u objekt za proizvodnju proizvoda od jaja, u skladu s poglavljem II. odjeljkom X. Priloga III. Uredbi (EZ) br. 853/2004, te se s njima postupa i obrađuju se u skladu s poglavljem XI. Priloga II. Uredbi (EZ) br. 852/2004.

Svako takvo odobrenje podliježe uvjetima utvrđenima u Prilogu III. ovoj Direktivi.

Članak 14.

Mjere u slučaju izbijanja VPIP-a u izdvojenim proizvodnim jedinicama

U slučajevima izbijanja VPIP-a na gospodarstvu koje se sastoji od dvije ili više odvojenih proizvodnih jedinica, nadležno tijelo može odobriti odstupanja od mjera iz prvog podstavka članka 11. stavka 2. za proizvodne jedinice u kojima se nalazi perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu a za koje ne postoji sumnja na VPIP, uz uvjet da ta odstupanja ne ugrožavaju kontrolu bolesti.

Takva odstupanja odobravaju se za dvije odvojene proizvodne jedinice ili više njih samo ako je službeni veterinar, uzimajući u obzir strukturu, veličinu, način proizvodnje, vrstu smještaja, hranidbu, napajanja, opremu, osoblje i posjetitelje na gospodarstvu, utvrdio da su one potpuno neovisne o drugim proizvodnim jedinicama u smislu lokacije i svakodnevnog načina uzojava i držanja peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu.

Članak 15.

Mjere na kontaktnim gospodarstvima

1. Na temelju epidemiološkog istraživanja nadležno tijelo odlučuje smatra li se gospodarstvo kontaktnim gospodarstvom.

Nadležno tijelo osigurava da se mjere iz članka 7. stavka 2. provode na kontaktnim gospodarstvima sve dok se ne isključi prisutnost VPIP-a u skladu s Dijagnostičkim priručnikom.

2. Na temelju epidemiološkog istraživanja nadležno tijelo može primjenjivati mjere iz članka 11. na kontaktnim gospodarstvima, posebno ako se kontaktno gospodarstvo nalazi u području s velikom gustoćom peradi.

Glavni kriteriji koji se uzimaju u obzir za primjenu mjera iz članka 11. na kontaktnim gospodarstvima navedeni su u Prilogu IV.

3. Kod usmrćivanja peradi nadležno tijelo osigurava uzimanje uzoraka peradi i drugih ptica koje se drže u

zatočeništvu, kako bi se potvrdila ili isključila prisutnost virusa VPIP-a na tim kontaktnim gospodarstvima, u skladu s Dijagnostičkim priručnikom.

4. Nadležno tijelo osigurava da se na svakom gospodarstvu na kojem se perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu usmrćuju i neškodljivo uništavaju te na kojemu je influenca ptica naknadno potvrđena, objekti i sva oprema za koju postoji mogućnost da je zaražena, vozila koja su korištena za prijevoz peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, lešina, mesa, hrane za životinje, gnoja, gnojevke, stelje i drugih materijala ili tvari koje bi mogle biti zaražene, podvrgavaju jednom ili više postupaka predviđenih u članku 48.

ODJELJAK 2.

Zaražena područja, ugrožena područja i daljnja ograničena područja

Članak 16.

Utvrđivanje zaraženih područja, ugroženih područja i dalnjih ograničenih područja u slučajevima izbijanja VPIP-a

1. Odmah nakon izbijanja VPIP-a nadležno tijelo određuje:

(a) zaraženo područje u krugu od najmanje tri kilometra oko gospodarstva;

(b) ugroženo područje u krugu od najmanje 10 kilometara oko gospodarstva, uključujući i zaraženo područje.

2. Ako je potvrđeno izbijanje VPIP-a kod drugih ptica koje se drže u zatočeništvu na nekomercijalnom gospodarstvu, u cirkusu, zoološkom vrtu, trgovini pticama kao kućnim ljubimcima, parkovima prirode, ograđenim prostorima gdje se druge ptice drže u zatočeništvu u znanstvene svrhe ili svrhe koje se odnose na očuvanje ugroženih vrsta ili službeno registrirane rijetke vrste drugih ptica držanih u zatočeništvu a koje ne uključuju perad, nadležno tijelo, nakon procjene rizika, može odobriti odstupanja do one mjere koja je predviđena odredbama odjeljaka 2. do 4., koje se odnose na određivanje zaraženih i ugroženih područja i mjera koje se na njima provode, uz uvjet da ta odstupanja ne ugrožavaju kontrolu bolesti.

3. Pri utvrđivanju zaraženih i ugroženih područja, nadležno tijelo u skladu sa stavkom 1. uzima u obzir barem sljedeće kriterije:

(a) epidemiološko istraživanje;

(b) zemljopisni položaj, posebno prirodne barijere;

- (c) položaj i blizinu gospodarstava i procijenjeni broj peradi;
- (d) putove kretanja i stavljanja u promet peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu;
- (e) sredstva i osoblje koje je na raspolaganju za kontrolu svakog kretanja peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, njihovih lešina, gnoja, stelje ili korištene slame u zaraženim i ugroženim područjima, posebno ako je perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu i koje će se usmrtiti i neškodljivo ukloniti, potrebno premjestiti s gospodarstva s kojeg potječu.

4. Nadležno tijelo može uspostaviti daljnja ograničena područja oko zaraženih i ugroženih područja ili uz njih, uzimajući u obzir kriterije iz stavka 3.

5. Ako zaraženo područje, ugroženo područje ili daljnje ograničeno područje uključuje državno područje različitih država članica, nadležna tijela predmetnih država članica zajednički rade na uspostavljanju tog područja.

Članak 17.

Mjere koje se primjenjuju na zaraženom i ugroženom području

1. Nadležno tijelo osigurava da se na zaraženim i ugroženim područjima provode sljedeće mjere:

- (a) utvrđivanje praćenja svih načina kojima se može proširiti virus influence ptica, uključujući perad, druge ptice koje se drže u zatočeništvu, meso, jaja, lešine, hranu za životinje, stelju, ljude koji su bili u kontaktu sa zaraženom peradi ili drugim pticama koje se drže u zatočeništvu i vozila povezana s proizvodnjom peradi;
- (b) na zahtjev nadležnog tijela vlasnici moraju dostaviti sve relevantne podatke o peradi, drugim pticama koje se drže u zatočeništvu i jajima koja ulaze na gospodarstvo ili ga napuštaju.

2. Nadležno tijelo poduzima sve razumne mjere kako bi osiguralo da sve osobe u zaraženim i ugroženim područjima, na koja se odnosi predmetno ograničenje, budu u potpunosti upoznate s tim ograničenjem.

Te informacije mogu se prenijeti upozorenjima, sredstvima javnog priopćavanja poput tiska i televizije, ili na bilo koji drugi primjereno način.

3. Ako rezultati epidemiološkog istraživanja ili drugi dokazi na to upute, nadležno tijelo može provesti preventivni eradicacijski program, uključujući preventivno klanje ili usmrćivanje

peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu na gospodarstvima i rizičnim područjima.

4. Države članice koje provode mjere iz stavka 3., odmah o tome obavješćuju Komisiju. Komisija pregledava stanje zajedno s predmetnim državama članicama te unutar Odbora u najkraćem mogućem roku.

ODJELJAK 3.

Mjere koje se primjenjuju na zaraženim područjima

Članak 18.

Popisivanje gospodarstava i obilasci službenog veterinara te nadzor

Nadležno tijelo na zaraženim područjima osigurava provođenje sljedećih mjera:

- (a) popisivanje svih gospodarstava vrši se u najkraćem mogućem roku;
- (b) dolazak službenog veterinara na sva komercijalna gospodarstva u najkraćem mogućem roku, radi kliničkog ispitivanja peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, te prema potrebi uzimanja uzoraka za laboratorijska ispitivanja u skladu s Dijagnostičkim priručnikom; o tim se obilascima i njihovim nalazima vodi evidencija; nekomercijalna gospodarstva službeni veterinar obilazi prije ukidanja zaraženih područja;
- (c) neposredno uvođenje dodatnog nadzora u skladu s Dijagnostičkim priručnikom, radi utvrđivanja daljnog širenja influence ptica na gospodarstvima koja se nalaze na zaraženom području.

Članak 19.

Mjere koje se provode na gospodarstvima u zaraženim područjima

Nadležno tijelo na gospodarstvima u zaraženim područjima osigurava provođenje sljedećih mjera:

- (a) sva perad i druge ptice koje se drže u zatočeništvu drže se u zatvorenim nastambama na njihovom gospodarstvu. Kada to nije moguće ili kada je ugrožena dobrobit životinja, one se zatvaraju na nekom drugom mjestu na istom gospodarstvu tako da im se onemogući kontakt s peradi ili drugim pticama koje se drže u zatočeništvu na drugim gospodarstvima. Poduzimaju se sve razumne mjere da se kontakt s divljim pticama svede na najmanju moguću mjeru;

- (b) lešine se neškodljivo uklanaju u najkraćem mogućem roku;
- (c) vozila i oprema korišteni za prijevoz žive peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, meso, hrana za životinje, gnoj, gnojevka, strelja i drugi materijali i tvari koje su vjerojatno kontaminirane, moraju se bez odgađanja podvrgnuti postupcima predviđenim člankom 48.;
- (d) svi dijelovi vozila koje koristi osoblje ili druge osobe koje ulaze ili napuštaju gospodarstvo i koji su vjerojatno kontaminirani, moraju se bez odgađanja podvrgnuti postupcima predviđenim člankom 48.;
- (e) perad, druge ptice koje se drže u zatočeništvu i domaće životinje iz reda sisavaca ne smiju ući ili napustiti gospodarstvo bez odobrenja nadležnog tijela. To ograničenje se ne primjenjuje na sisavce koji imaju pristup isključivo na prostore na kojima borave ljudi u kojima:
  - i. nemaju kontakta s peradi ili drugim pticama koje se drže u zatočeništvu, i
  - ii. nemaju pristup kavezima ili područjima s peradi i drugim pticama koje se drže u zatočeništvu;
- (f) svako povećanje pobola ili pomora ili značajan pad proizvodnje na gospodarstvima odmah se prijavljuje nadležnom tijelu, koje u skladu s Dijagnostičkim priručnikom provodi potrebne istrage;
- (g) svatko tko ulazi na gospodarstvo ili ga napušta, mora poštovati potrebne biosigurnosne mjere radi sprečavanja širenja influence ptica;
- (h) vlasnik vodi evidenciju o svim osobama koje posjećuju gospodarstvo, osim o onima koji stalno borave na gospodarstvu, radi lakšeg sustavnog nadzora i kontrole bolesti, te je mora staviti na raspolaganje na zahtjev nadležnog tijela. Takva se evidencija ne mora voditi u zoološkim vrtovima i parkovima prirode na kojima posjetitelji nemaju pristup područjima u kojima se drže ptice.

Članak 20.

Zabrana odnošenja ili rasprostiranja korištene strelje, gnoja ili gnojevke s gospodarstava

Nadležno tijelo osigurava zabranu odnošenja ili rasprostiranja korištene strelje, gnoja ili gnojevke s gospodarstava na zaraženim

područjima bez njegovog odobrenja. Međutim, uz provođenje biosigurnosnih mjera, može se odobriti premještanje gnoja ili gnojevke s gospodarstava u određene objekte za preradu ili privremeno skladištenje za daljnju preradu, radi uništenja moguće prisutnog virusa influence ptica u skladu s Uredbom (EZ) br. 1774/2002 ili u skladu s posebnim pravilima koja se mogu donijeti u skladu s postupkom iz članka 64. stavka 2.

Članak 21.

Sajmovi, tržnice ili ostala okupljališta i ispuštanje pernate divljači

Nadležno tijelo u zaraženim područjima osigurava zabranu održavanja sajmova, tržnica, izložbi i ostalih okupljališta peradi ili ostalih ptica koje se drže u zatočeništvu.

Nadležno tijelo osigurava da se perad ili ostale ptice koje se drže u zatočeništvu ne puštaju u zaražena područja u svrhu nadopunjavanja populacije pernate divljači.

Članak 22.

Zabrana kretanja i prijevoza ptica, jaja, mesa peradi i lešina

1. Nadležno tijelo u zaraženim područjima osigurava zabranu kretanja i prijevoza peradi i ostalih ptica koje se drže u zatočeništvu, pilenki, jednodnevnih pilića, jaja i lešina s gospodarstava cestovnim ili željezničkim prometom, osim privatnim putovima unutar gospodarstava.
2. Nadležno tijelo osigurava zabranu prijevoza mesa peradi iz klaonica, rasjekaonica i hladnjaka, osim ako je proizvedeno:
  - (a) od peradi koja ne potječe sa zaraženih područja, a skladišteno je i prevoženo odvojeno od mesa peradi iz zaraženih područja; ili
  - (b) najmanje 21 dan prije procijenjenog datuma najranije infekcije na gospodarstvu u zaraženom području i koje je u razdoblju od proizvodnje skladišteno i prevoženo odvojeno od mesa proizvedenog nakon tog datuma.

3. Međutim, zabrane iz stavaka 1. i 2. ne primjenjuju se na cestovni ili željeznički provoz kroz zaraženo područje bez istovara ili zaustavljanja.

Članak 23.

Odstupanja kod izravnog prijevoza peradi na neodgodivo klanje i premještanja ili obrade mesa peradi

1. Odstupajući od članka 22., nadležno tijelo može odobriti izravan prijevoz peradi podrijetlom s gospodarstva u zaraženom području na neodgodivo klanje u određene klaonice pod sljedećim uvjetima:

- (a) službeni veterinar provodi klinički pregled peradi na gospodarstvu s kojeg perad potječe, unutar 24 sata prije upućivanja na klanje;
- (b) ako je potrebno, provedena su laboratorijska testiranja na peradi s gospodarstvu s kojeg potječu, u skladu s Dijagnostičkim priručnikom, s povoljnim rezultatima;
- (c) perad se prevozi u vozilima koja je nadležno tijelo zapečatilo ili su pod njegovim nadzorom;
- (d) nadležno tijelo odgovorno za klaonicu u koju se pošiljka upućuje o tome je obaviješteno, daje suglasnost da će primiti pošiljku peradi i nadležnom tijelu koje je otpremilo pošiljku u tu klaonicu potvrđuje da je klanje obavljen;
- (e) perad iz zaraženog područja drži se odvojeno od druge peradi i kolje odvojeno ili u različito vrijeme od ostale peradi, po mogućnosti na kraju radnog dana; čišćenje i dezinfekcija nakon klanja moraju biti završeni prije sljedećeg klanja;
- (f) službeni veterinar osigurava detaljan pregled peradi u označenoj klaonici po dopremi pošiljke i nakon klanja;

- (g) meso se ne stavlja u promet na tržište Zajednice ili na međunarodno tržište i označava se zdravstvenom oznakom za svježe meso predviđenom u Prilogu II. Direktivi 2002/99/EZ od 16. prosinca 2002. o utvrđivanju zdravstvenih pravila za životinje koja uredjuju proizvodnju, preradu, distribuciju i unošenje proizvoda životinjskog podrijetla za prehranu ljudi⁽¹⁵⁾, osim ako u skladu s postupkom iz članka 64. stavka 3. ove Direktive nije donesena drukčija odluka;

⁽¹⁵⁾ SL L 18, 23.1.2003., str. 11.

(h) meso je dopremljeno, rasjećeno, prevoženo i skladišteno odvojeno od mesa namijenjenog trgovini unutar Zajednice i međunarodnoj trgovini, te se koristi na takav način da se izbjegne njegovo miješanje s proizvodima namijenjenima trgovini unutar Zajednice ili međunarodnoj trgovini, osim ako je:

- i. podvrgnuto obradi utvrđenoj u Prilogu III. Direktivi 2002/99/EZ, ili

- ii. u skladu s postupkom iz članka 64. stavka 3. donesena drukčija odluka.

2. Odstupajući od članka 22., nadležno tijelo može odobriti izravan prijevoz peradi koja ne potječe iz zaraženog područja na neodgodivo klanje u određenu klaonicu u zaraženom području i daljnje premještanje mesa koje potječe od te peradi, uz sljedeće uvjete:

- (a) nadležno tijelo koje je odgovorno za klaonicu u koju se pošiljka upućuje je o tome obaviješteno, daje suglasnost da će primiti pošiljku peradi te potvrđuje klanje peradi nadležnom tijelu koje je otpremilo pošiljku;
- (b) perad se drži odvojeno od druge peradi i kolje se odvojeno ili u različito vrijeme od ostale peradi;
- (c) meso peradi se sječe, prevozi i skladišti odvojeno od mesa peradi koja potječe iz zaraženog područja;
- (d) nusproizvodi se neškodljivo uništavaju.

Članak 24.

Izuzeća za izravan prijevoz jednodnevnih pilića

1. Odstupajući od članka 22., nadležno tijelo može odobriti izravan prijevoz jednodnevnih pilića podrijetlom s gospodarstava u zaraženom području na drugo gospodarstvo ili dio tog gospodarstva koje je u istoj državi članici, koje je po mogućnosti smješteno izvan zaraženih i ugroženih područja, uz sljedeće uvjete:

- (a) da se prevoze vozilima koja je zapečatilo nadležno tijelo ili su pod njegovim nadzorom;

(b) da se tijekom prijevoza i na odredišnom gospodarstvu primjenjuju odgovarajuće biosigurnosne mjere;

(c) da je odredišno gospodarstvo po dolasku jednodnevnih pilića stavljeno pod službeni sustav nadziranja;

(d) ako se perad premješta sa zaraženog ili ugroženog područja, ona ostaje na odredišnom gospodarstvu najmanje 21 dan.

2. Odstupajući od članka 22., nadležno tijelo može odobriti izravan prijevoz jednodnevnih pilića izvaljenih iz jaja podrijetlom s gospodarstava smještenih izvan zaraženih i ugroženih područja, na neko drugo gospodarstvo u istoj državi članici koje je po mogućnosti smješteno izvan zaraženih i ugroženih područja, uz uvjet da valjaonica koja je otpremila pošiljku svojom logistikom i higijenskim radnim uvjetima jamči da ta jaja nisu došla ni u kakav dodir s drugim rasplodnim jajima i jednodnevnim pilićima podrijetlom iz jata peradi u tim područjima i koji zbog toga imaju drukčiji zdravstveni status.

Članak 25.

Odstupanja za izravan prijevoz pilenki

Odstupajući od članka 22., nadležno tijelo može odobriti izravan prijevoz pilenki na gospodarstvo ili dio gospodarstva u kojem nema druge peradi, po mogućnosti smješteno u zaraženom ili ugroženom području, uz sljedeće uvjete:

(a) službeni veterinar provodi klinički pregled peradi i ostalih ptica koje se drže u zatočeništvu na izvornom gospodarstvu, posebno onih koje će biti premještene;

(b) ako je potrebno, provode se laboratorijska testiranja na peradi s gospodarstva s kojeg potječu, u skladu s Dijagnostičkim priručnikom, s povoljnim rezultatima;

(c) pilenke se prevoze vozilima koja je nadležno tijelo zapečatilo ili su pod njegovim nadzorom;

(d) odredišno gospodarstvo ili dio odredišnoga gospodarstva mora se staviti pod službeni sustav nadziranja po dolasku pilenki;

(e) ako se perad premješta izvan zaraženog ili ugroženog područja, ona ostaje na odredišnom gospodarstvu najmanje 21 dan.

Članak 26.

Odstupanja za izravan prijevoz rasplodnih i konzumnih jaja

1. Odstupajući od članka 22., nadležno tijelo može odobriti izravan prijevoz rasplodnih jaja iz bilo kojeg gospodarstva u valionicu smještenu u zaraženom području i koju je odredilo nadležno tijelo („označena valionica”), ili iz gospodarstva smještenog u zaraženom području u bilo koju označenu valionicu, uz sljedeće uvjete:

(a) da su roditeljska jata od kojih potječu rasplodna jaja pregledana u skladu s Dijagnostičkim priručnikom i da na tim gospodarstvima ne postoji sumnja na influencu ptica;

(b) da su rasplodna jaja i ambalaža u koju se pakiraju dezinficirani prije otpremanja i da je osigurano utvrđivanje sljedivosti tih jaja;

(c) da se rasplodna jaja prevoze vozilima koja je nadležno tijelo zapečatilo ili su pod njegovim nadzorom;

(d) da se u valionici koju je odredilo nadležno tijelo primjenjuju biosigurnosne mjere u skladu s uputama nadležnog tijela.

2. Odstupajući od članka 22., nadležno tijelo može odobriti izravan prijevoz jaja:

(a) u objekte za pakiranje jaja koje je odredilo nadležno tijelo („označeni objekt za pakiranje”), uz uvjet da ih se pakira u ambalažu za jednokratnu uporabu, te da se provode sve biosigurnosne mjere koje propisuje nadležno tijelo;

(b) u odobrene objekte za preradu jaja, kako je predviđeno u poglaviju II. odjeljka X. Priloga III. Uredbi (EZ) br. 853/2004, te se s njima postupa i obrađuje ih se u skladu s poglavljem XI. Priloga II. Uredbi (EZ) br. 852/2004; ili

(c) za neškodljivo uništavanje.

Članak 27.

Odstupanja za izravan prijevoz lešina

Odstupajući od članka 22., nadležno tijelo može odobriti izravan prijevoz lešina, uz uvjet da ih se prevozi radi neškodljivog uništavanja.

Članak 28.

Čišćenje i dezinfekcija prijevoznih sredstava

Nadležno tijelo neposredno po završetku prijevoza osigurava čišćenje i dezinfekciju vozila i opreme korištene za prijevoz, u skladu s jednim ili više postupaka iz članka 48., kako je predviđeno člancima 23. do 27.

Članak 29.

Trajanje mjera

1. Mjere predviđene ovim odjeljkom provode se najmanje 21 dan nakon datuma završetka prethodnog čišćenja i dezinfekcije zaraženoga gospodarstva u skladu s jednim ili više postupaka iz članka 48., i dok na gospodarstvu smještenom u zaraženom području nisu provedena sva testiranja u skladu s Dijagnostičkim priručnikom.

2. Kada se ukinu mjere na koje se odnosi ovaj odjeljak, kako je predviđeno stavkom 1. ovog članka, mjere predviđene člankom 30. provode se u području koje je bilo zaraženo, sve dok se ne ukinu u skladu s člankom 31.

ODJELJAK 4.

Mjere koje se provode na ugroženim područjima

Članak 30.

Mjere koje se provode na ugroženim područjima

Nadležno tijelo na ugroženim područjima osigurava provođenje sljedećih mjera:

(a) popisivanje svih komercijalnih gospodarstava koja drže perad, u najkraćem mogućem roku;

(b) zabrana premještanja peradi, pilenki, jednodnevnih pilića i jaja unutar ugroženog područja, bez odobrenja nadležnog

tijela koje osigurava provođenje odgovarajućih biosigurnosnih mjeru radi sprječavanja širenja influence ptica; ova se zabrana ne odnosi na cestovni i željeznički provoz kroz ugroženo područje, bez istovara ili zaustavljanja;

(c) zabrana premještanja peradi, pilenki, jednodnevnih pilića i jaja na gospodarstva, u klaonice, objekte za pakiranje ili preradu jaja smještene izvan ugroženog područja; međutim, nadležno tijelo može odobriti izravan prijevoz:

i. peradi za klanje u određenu klaonicu radi neodgodivog klanja, u skladu s člankom 23. stavkom 1. točkama (a), (b) i (d);

Nadležno tijelo može odobriti izravan prijevoz peradi izvan zaraženih ili ugroženih područja na neodgodivo klanje u određenu klaonicu unutar ugroženog područja i daljnje premještanje mesa koje potječe od takve peradi;

ii. pilenki na gospodarstvo u istoj državi članici na kojem nema druge peradi; to se gospodarstvo od trenutka dopreme pilenki stavlja pod službeni sustav nadziranja te one na odredišnom gospodarstvu ostaju najmanje 21 dan;

iii. jednodnevnih pilića:

na gospodarstvo ili dio tog gospodarstva u istoj državi članici, uz uvjet da se provode odgovarajuće biosigurnosne mjeru te da se nakon dopreme jednodnevnih pilića gospodarstvo stavi pod službeni sustav nadziranja i da jednodnevni pilići na odredišnom gospodarstvu ostanu najmanje 21 dan, ili

ako su izvaljeni iz rasplodnih jaja koja potječu s peradarskih gospodarstava izvan zaraženih ili ugroženih područja na neko drugo gospodarstvo, uz uvjet da valionica koja ih je otpremila svojom logistikom i biosigurnosnim radnim uvjetima jamči da ta jaja nisu bila u kontaktu s drugim rasplodnim jajima ili jednodnevnim pilićima koji potječu od jata druge peradi unutar tih područja i koji zbog toga imaju drukčiji zdravstveni status;

iv. rasplodnih jaja u označenu valionicu smještenu unutar ili izvan ugroženog područja; jaja i ambalaža u kojoj se nalaze dezinficiraju se prije otpremanja i mora se osigurati utvrđivanje sljedivosti tih jaja;

- v. konzumnih jaja do objekta za pakiranje, uz uvjet da se pakiraju u ambalažu za jednokratnu upotrebu i da se provode sve biosigurnosne mjere koje zahtijeva nadležno tijelo;
- vi. jaja u objekte za preradu jaja smještene unutar ili izvan ugroženog područja, kako je predviđeno u poglavljju II. odjeljka X. Priloga III. Uredbi (EZ) br. 853/2004, gdje se s njima postupa i obrađuje ih se u skladu s poglavljem XI. Priloga II. Uredbi (EZ) br. 852/2004;
- vii. jaja za neškodljivo uklanjanje;
- (d) svatko tko ulazi na gospodarstvo koje se nalazi u ugroženom području ili ga napušta, mora poštovati odgovarajuće biosigurnosne mjere radi sprečavanja širenja influence ptica;
- (e) vozila i oprema korišteni za prijevoz žive peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, lešina, hrane za životinje, gnoja, tekućeg gnoja i stelje, te drugih materijala ili tvari koje bi mogle biti kontaminirane, nakon kontaminacije se bez odgađanja čiste i dezinficiraju u skladu s jednim ili više postupaka iz članka 48.;
- (f) perad, druge ptice koje se drže u zatočeništvu ili domaće životinje iz razreda sisavaca ne smiju ući na gospodarstvo na kojem se užgaja perad ili ga napustiti bez odobrenja nadležnog tijela. To se ograničenje ne odnosi na sisavce koji imaju pristup isključivo na prostore na kojima borave ljudi u kojima:
  - i. nemaju kontakta s peradi i drugim pticama koje se drže u zatočeništvu, i
  - ii. nemaju pristup kavezima ni područjima na kojima se drži perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu;
- (g) svako povećanje pobola ili pomora ili značajan pad proizvodnje na gospodarstvima odmah se prijavljuje nadležnom tijelu koje provodi odgovarajuće istrage u skladu s Dijagnostičkim priručnikom;
- (h) zabranjeno je odnošenje ili rasprostiranje korištene stelje, gnoja ili gnojevke, osim ako to ne odobri nadležno tijelo; premještanje gnoja s gospodarstva koje se nalazi u ugroženom području i na kojem se provode biosigurnosne mjere u označeni pogon za preradu ili privremeno skladištenje za daljnju obradu, može se odobriti radi uništavanja moguće prisutnosti virusa influence ptica, u skladu s

Uredbom (EZ) br. 1774/2002 ili posebnim pravilima koja se mogu donijeti u skladu s postupkom iz članka 64. stavka 2.;

- (i) zabranjeno je održavanje sajmova, tržnica, izložbi i ostalih okupljača peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu;
- (j) zabranjeno je ispuštanje peradi za nadopunjavanje populacije pernate divljači.

Članak 31.

Trajanje mjera

Mjere predviđene ovim odjeljkom primjenjuju se najmanje 30 dana od datuma završetka prethodnog čišćenja i dezinfekcije zaraženoga gospodarstva u skladu s člankom 48.

ODJELJAK 5.

Mjere koje se provode u dalnjim ograničenim područjima

Članak 32.

Mjere koje se provode u dalnjim ograničenim područjima

1. Nadležno tijelo može propisati da se neke ili sve mjere iz odjeljaka 3. i 4. provode unutar dalnjih ograničenih područja, u skladu s člankom 16. stavkom 4. („daljnja ograničena područja”).

2. Tamo gdje na to ukažu rezultati epidemiološkog istraživanja ili drugi dokazi, nadležno tijelo može provesti preventivni eradicacijski program, uključujući preventivno klanje i usmrćivanje peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu na gospodarstvima i rizičnim područjima koja se nalaze u dalnjim ograničenim područjima, u skladu s kriterijima iz Priloga IV.

Ponovno uvođenje peradi na navedena gospodarstva provodi se u skladu s uputama nadležnog tijela.

3. Države članice koje provode mjere iz stavaka 1. i 2., odmah o tome obavješćuju Komisiju.

4. Komisija u najkraćem mogućem roku pregledava situaciju zajedno s predmetnim državama članicama i u Odboru.

5. Ne dovodeći u pitanje odluke koje će se usvojiti u skladu s Odlukom Vijeća 90/424/EEZ od 26. lipnja 1990. o troškovima u području veterine (⁽¹⁶⁾), može se donijeti odluka o dalnjem praćenju, biosigurnosnim mjerama i kontroli radi sprečavanja širenja influence ptica u skladu s postupkom iz članka 64. stavka 3.

ODJELJAK 6.

Odstupanja i dodatne biosigurnosne mjere

Članak 33.

Odstupanja

1. Države članice utvrđuju detaljne mjere na temelju kojih mogu odobriti odstupanja predviđena člancima 16. i 23. do 27., uključujući alternativne odgovarajuće mjere i uvjete. Ta odstupanja temelje se na procjeni rizika koju donosi nadležno tijelo.

2. Na temelju procjene rizika, nadležno tijelo može odobriti odstupanja od mjera predviđenih u odjeljcima 3. i 4. u slučajevima potvrde VPIP-a u valionici.

3. Nadležno tijelo može odobriti odstupanja od mjera predviđenih u članku 18. točkama (b) i (c), članku 22. i članku 30. točkama (b), (c) i (f), u slučajevima izbjivanja VPIP-a na nekomercijalnom gospodarstvu, u cirkusu, zoološkom vrtu, parku prirode, ograđenom području za držanje peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu u znanstvene svrhe ili svrhe povezane s očuvanjem ugroženih vrsta ili službeno registriranih rijetkih vrsta peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu.

4. Odstupajući od odjeljaka 3. i 4., u slučajevima izbjivanja VPIP-a, države članice na temelju procjene rizika mogu uvesti posebne mjere za kretanje natjecateljskih golubova u zaražena i ugrožena područja, iz njih ili izvan njih.

5. Odstupanja predviđena u stvcima 1. do 4. odobravaju se samo ako ta odstupanja ne ugrožavaju kontrolu bolesti.

6. Države članice koje odobre odstupanja predviđena u stvcima 1. do 4., o tome odmah obavješćuju Komisiju.

7. Komisija u svim slučajevima u najkraćem mogućem roku pregledava situaciju s predmetnom državom članicom i u Odboru.

Uzimajući u obzir svako odobreno odstupanje, kako je predviđeno stvcima 1. do 4., mogu se donijeti mjere za sprečavanje širenja influence ptica u skladu s postupkom iz članka 64. stavka 3.

8. Sva perad (uključujući jednodnevne piliće), druge ptice koje se drže u zatočeništvu, rasplodna jaja, korištena strelja, gnoj i gnojevka koji potječu s gospodarstva na kojem je na temelju ovog članka odobreno odstupanje, ne smije se stavlјati na tržište izvan predmetne države članice, osim ako nije drugačije odlučeno u skladu s postupkom iz članka 64. stavka 3.

Članak 34.

Dodatne biosigurnosne mjere

1. U svrhu sprečavanja širenja influence ptica, uz mjere predviđene u odjeljcima 3., 4. i 5., na gospodarstvima u zaraženim i ugroženim područjima i dalnjim ograničenim područjima, kao i u peradarskim kompartimentima i kompartimentima za druge ptice koje se drže u zatočeništvu, nadležno tijelo može u predmetnoj državi članici narediti provedbu dodatnih biosigurnosnih mjera.

Te mjere mogu uključivati ograničenja kretanja vozila ili osoba za dostavu hrane za životinje, sakupljanje jaja, prijevoz peradi do klaonica, sakupljanje lešina za neškodljivo uništavanje i drugih kretanja osoblja, veterinara ili osoba koje nabavljaju opremu za gospodarstvo.

2. Države članice koje usvoje mjere iz stavka 1., o tome odmah obavješćuju Komisiju.

3. Komisija u najkraćem mogućem roku pregledava situaciju s predmetnom državom članicom i u Odboru.

4. Ne dovodeći u pitanje odluke koje se donose u skladu s Odlukom 90/424/EEZ, u skladu s postupkom iz članka 64. stavka 3. može se donijeti odluka o dalnjem praćenju, biosigurnosnim mjerama i kontroli radi sprečavanja širenja influence ptica.

⁽¹⁶⁾ SL L 224, 18.8.1990., str. 19.

ODJELJAK 7.

Mjere koje se provode u slučajevima sumnje i potvrde visokopatogene influence ptica (VPIP) u određenim prostorima koji nisu gospodarstva i u prijevoznim sredstvima

Članak 35.

Istraga o sumnji na prisutnost VPIP-a u klaonicama i prijevoznim sredstvima

Ako postoji sumnja ili je potvrđena prisutnost VPIP-a u klaonicama ili prijevoznim sredstvima, nadležno tijelo u skladu s Dijagnostičkim priručnikom odmah pokreće istragu gospodarstva s kojeg potječe perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu, da se potvrdi ili isključi njegova prisutnost.

prijevoznom sredstvu, usmrte, zakolu ili izoliraju od peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, te da ih se stavi pod službeni nadzor do završetka istrage u skladu s Dijagnostičkim priručnikom. Nadzorno tijelo prema potrebi primjenjuje mjere iz članka 7.

Članak 36.

Mjere koje se provode u klaonicama

1. U slučaju sumnje ili potvrde VPIP-a u klaonici, nadležno tijelo na temelju procjene rizika osigurava da se pod službenim nadzorom u najkraćem mogućem roku sva perad koja je prisutna usmrti ili zakolje.

Nadležno tijelo može odobriti premještanje peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu na neko drugo mjesto na kojemu se one usmrćuju, kolju ili izoliraju.

Nadležno tijelo može odlučiti da se perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu i koje se nalaze na graničnoj inspekcijskoj postaji, a nisu bile u kontaktu s peradi ili drugim pticama koje se drže u zatočeništvu za koje se sumnja da su zaražene, ne usmrćuje i ne zakolje.

2. Ako se perad iz stavka 1. zakolje, meso i nusproizvodi takve peradi te meso i nusproizvodi sve ostale peradi koje je moglo biti kontaminirano tijekom klanja ili prerade, odvaja se i stavlja pod službeni nadzor do završetka istrage u skladu s Dijagnostičkim priručnikom.

3. Ako se potvrdi VPIP, meso peradi i nusproizvodi takve peradi te meso i nusproizvodi sve druge peradi koje je moglo biti kontaminirano tijekom klanja i prerade, neškodljivo se uništava pod službenim nadzorom u najkraćem mogućem roku.

Ako se takva perad kolje, meso i svi nusproizvodi te peradi i meso i nusproizvodi sve druge peradi koja je mogla biti kontaminirana tijekom klanja i procesa prerade, drže se odvojeno i pod službenim nadzorom, dok se ne provede istraživanje u skladu s Dijagnostičkim priručnikom.

2. Ako je VPIP potvrđen, meso i nusproizvodi te peradi i meso i nusproizvodi sve druge peradi koja je mogla biti kontaminirana tijekom klanja i procesa prerade, neškodljivo se uništavaju pod službenim nadzorom u najkraćem mogućem roku.

Članak 38.

Dodatne mjere koje se provode u klaonicama, na graničnim inspekcijskim postajama ili prijevoznim sredstvima

U slučaju sumnje ili potvrde VPIP-a u klaonici, na graničnom inspekcijskim postajama ili u prijevoznom sredstvu, nadležno tijelo osigurava primjenu sljedećih dodatnih mjera:

(a) perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu ne unose se u klaonicu, na graničnu inspekcijsku postaju ili u prijevozno sredstvo prije isteka roka od najmanje 24 sata od čišćenja i dezinfekcije, kako je predviđeno u točki (b) u skladu s jednim ili više postupaka iz članka 48.; u slučaju graničnih inspekcijskih postaja, zabrana unosa može se proširiti na druge životinje;

(b) čišćenje i dezinfekcija kontaminiranih objekata, opreme i vozila obavlja se u skladu s jednim ili više postupaka iz članka 48. i pod službenim nadzorom službenog veterinara;

Članak 37.

Mjere koje se provode na graničnim inspekcijskim postajama ili na prijevoznim sredstvima

1. U slučaju sumnje ili potvrde na VPIP-a na graničnim inspekcijskim postajama, nadležno tijelo na temelju procjene rizika osigurava da se sva perad i druge ptice koje se drže u zatočeništvu i koje se nađu na graničnoj inspekcijskoj postaji ili

- (c) provodi se epidemiološko istraživanje;
- (d) mjere predviđene u članku 7. stavku 2. provode se na gospodarstvu s kojeg potječe zaražena perad ili lešine i na kontaktnim gospodarstvima;
- (e) ako epidemiološko istraživanje i daljnje istrage predviđeni člankom 35. ne upute na nešto drugo, na gospodarstvu podrijetla primjenjuju se mjere predviđene člankom 11.;
- (f) izolat virusa influence ptica podvrgava se laboratorijskom postupku u svrhu identifikacije podtipa virusa, u skladu s Dijagnostičkim priručnikom.

POGLAVLJE V.

NISKOPATOGENA INFLUENCA PTICA (NPIP)

ODJELJAK 1.

Mjere koje se primjenjuju na gospodarstvima na kojima je potvrđeno izbijanje niskopatogene influence ptica

Članak 39.

Mjere koje se primjenjuju

1. U slučaju izbijanja NPIP-a, nadležno tijelo na temelju procjene rizika i uzimajući u obzir sve kriterije navedene u Prilogu V., osigurava primjenu mjera predviđenih u točkama (a), (b), (c), (e), (g) i (h) članka 7. stavka 2., u članku 7. stavku 3. i u stavcima 2. do 5. ovog članka.

2. Nadležno tijelo na gospodarstvu osigurava uklanjanje sve peradi i svih drugih ptica koje se drže u zatočeništvu kod kojih je potvrđena prisutnost NPIP-a, pod službenim nadzorom na način da se spriječi širenje influence ptica.

Uklanjanje s gospodarstva može se na temelju epidemiološkog istraživanja proširiti na druge ptice koje se drže u zatočeništvu na gospodarstvu, na temelju procjene rizika koji one predstavljaju za daljnje širenje influence ptica, te na druga gospodarstva koja se mogu smatrati kontaktnim gospodarstvima.

Prije uklanjanja s gospodarstva, perad i druge ptice koje se drže u zatočeništvu ne smiju ući na gospodarstvo niti napustiti ga bez odobrenja nadležnog tijela.

3. U smislu stavka 2., uklanjanje s gospodarstva se provodi u skladu s Direktivom 93/119/EZ, a nadležno tijelo donosi odluku o tome hoće li se perad i druge ptice koje se drže u zatočeništvu:

- (a) usmrtiti u najkraćem mogućem roku; ili
- (b) zaklati u označenoj klaonici u skladu sa stavkom 4.

Ako se uklanjanje s gospodarstva provodi klanjem u označenoj klaonici, perad podliježe dalnjem nadzoru i testiranju.

Perad se ne premješta s gospodarstva u označenu klaonicu dok nadležno tijelo, posebno uzimajući u obzir istraživanja i laboratorijska testiranja kojima se određuje u kojoj količini perad izlučuje virus, provedenih u skladu s Dijagnostičkim priručnikom i na temelju procjene rizika, ne utvrdi da je rizik od dalnjeg širenja NPIP-a minimalan.

4. Klanje u označenoj klaonici u skladu sa stavkom 3. provodi se samo uz uvjet da:

- (a) se perad u označenu klaonicu šalje neposredno s gospodarstva;
- (b) je svaku pošiljku prije otpreme zapečatio službeni veterinar odgovoran za gospodarstvo, ili je pečaćenje obavljeno pod njegovim nadzorom;
- (c) svaka pošiljka ostaje zapečaćena tijekom prijevoza do označene klaonice;
- (d) poštuju se dodatne biosigurnosne mjere koje je propisalo nadležno tijelo;
- (e) je nadležno tijelo odgovorno za označenu klaonicu obavijesteno i pristaje primiti pošiljku peradi;
- (f) se vozila i oprema korištena za prijevoz žive peradi i svih drugih materijala ili tvari koje bi mogle biti kontaminirane bez odgađanja čiste i dezinficiraju nakon kontaminacije, u skladu s jednim ili više postupaka iz članka 48.; i
- (g) se u klaonici neškodljivo uništavaju nusproizvodi te peradi.

5. Nadležno tijelo osigurava da se pod službenim nadzorom neškodljivo unište:

(a) lešina; i

(b) rasplodna jaja na gospodarstvu.

6. Nadležno tijelo osigurava provođenje sljedećih mjera:

(a) rasplodna jaja, sakupljena na gospodarstvu tijekom razdoblja između vjerovatnog unosa NPIP-a na gospodarstvo i poduzimanja mjera u skladu s ovom Direktivom, kad god je to moguće imaju sljedivost i vale se pod službenim sustavom nadziranja;

(b) perad već izležena iz jaja sakupljenih na gospodarstvu tijekom razdoblja između vjerovatnog unosa NPIP-a na gospodarstvo i poduzimanja mjera u skladu s ovom Direktivom, kad god je to moguće stavlja se pod službeni sustav nadziranja, te se provode ispitivanja u skladu s Dijagnostičkim priručnikom;

(c) jaja koja su na gospodarstvu i koja se tamo proizvedu prije uklanjanja peradi s gospodarstva u skladu sa stavkom 2., prevoze se na način da se rizik od širenja NPIP-a svede na minimum:

i. u objekte za pakiranje koje je označilo nadležno tijelo („označeni objekt za pakiranje”), uz uvjet da ih se pakira u ambalažu za jednokratnu uporabu, te da se primjenjuju sve biosigurnosne mјere koje zahtijeva nadležno tijelo;

ii. u objekte za preradu jaja, kako je utvrđeno u poglavljiju II. odjeljka X. Priloga III. Uredbi (EZ) br. 853/2004, kako bi se s njima postupalo i kako bi ih se obrađivalo u skladu s poglavljem XI. Priloga II. Uredbi (EZ) br. 852/2004; ili

iii. na neškodljivo uništavanje;

(d) sa svakim materijalom ili tvari koja je vjerovatno kontaminirana postupa se u skladu s uputama službenog veterinara ili se neškodljivo uništava;

(e) gnoj, gnojevka ili stelja koje su vjerovatno kontaminirane, podvrgavaju se jednom ili više postupaka u skladu s člankom 48.;

(f) nakon uklanjanja peradi, objekti korišteni za smještaj peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, oprema koja je vjerovatno kontaminirana, vozila korištena za prijevoz lešina, hrane za životinje, gnoja, gnojevke, stelje ili drugih materijala ili tvari koje su vjerovatno kontaminirane, bez odgađanja se podvrgavaju jednom ili više postupaka u skladu s člankom 48.;

(g) sisavci domaćih vrsta ne ulaze na gospodarstvo i ne napuštaju ga bez odobrenja nadležnog tijela. To se ograničenje ne odnosi na sisavce koji imaju pristup samo na prostore na kojima borave ljudi, u kojima:

i. nemaju kontakta s peradi koja boravi na gospodarstvu ili drugim pticama koje se drže u zatočeništvu, i

ii. nemaju pristup kavezima ili područjima na kojima se drži perad koja stalno boravi na gospodarstvu ili drugim pticama koje se drže u zatočeništvu;

(h) u slučaju primarnog izbijanja NPIP-a, izolat virusa podvrgava se laboratorijskom testiranju radi utvrđivanja podtipa virusa u skladu s Dijagnostičkim priručnikom; izolat virusa se u najkratčem mogućem roku šalje u referentni laboratorij Zajednice u skladu s člankom 51. stavkom 1.

7. Države članice koje provode mјere iz stavaka 2., 4. i 5., o tome obavješćuju Komisiju.

Članak 40.

Odstupanja za određena gospodarstva

1. Nadležno tijelo može odobriti odstupanje od mјera predviđenih člankom 39. stavkom 2. i člankom 39. stavkom 5. točkom (b), u slučaju izbijanja NPIP-a na nekomercijalnom gospodarstvu, u cirkusu, zoološkom vrtu, trgovini pticama kao kućnim ljubimcima, parku prirode, ogradenom području na kojemu se perad i druge ptice koje se drže u zatočeništvu drže u znanstvene svrhe ili svrhe u vezi s očuvanjem ugroženih vrsta ili službeno registriranih rijetkih vrsta peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, uz uvjet da ta odstupanja ne ugrožavaju kontrolu bolesti.

2. Nadležno tijelo osigurava da se ondje gdje je odstupanje odobreno u skladu sa stavkom 1., perad i druge ptice koje se drže u zatočeništvu, a na koje se odnosi to odstupanje:

(a) drže u zatvorenom objektu na njihovom gospodarstvu. Ako to nije moguće ili ako je njihova dobrobit ugrožena, zatvara ih se na neko drugo mjesto na istom gospodarstvu, tako da nisu u kontaktu s drugom peradi i drugim pticama koje se drže u zatočeništvu na drugim gospodarstvima. Poduzimaju se sve razumne mjere kako bi se njihov kontakt s divljim pticama smanjio na najmanju moguću mjeru;

ODJELJAK 2.

Odvojene proizvodne jedinice i kontaktna gospodarstva

Članak 41.

Mjere koje se provode u slučajevima izbijanja NPIP-a u odvojenim proizvodnim jedinicama

1. U slučajevima izbijanja NPIP-a na gospodarstvu koje se sastoji od dviju ili više odvojenih proizvodnih jedinica, nadležno tijelo može odobriti odstupanja od mera iz članka 39. stavka 2. za proizvodne jedinice u kojima se drži zdrava perad, ako takva odstupanja ne ugrožavaju kontrolu bolesti.

2. Države članice sastavljaju detaljna pravila za primjenu odstupanja predviđenih u stavku 1., uzimajući u obzir jamstva o zdravlju životinja koja se mogu dobiti, te donose alternativne primjerene mjere.

3. Države članice odmah obavješćuju Komisiju o svakom odstupanju koje je odobreno u skladu sa stavkom 1.

4. Komisija pregledava situaciju s predmetnom državom članicom i u Odboru u najkraćem mogućem roku.

5. Uzimajući u obzir odstupanja odobrena u skladu sa stavkom 1., mogu se donijeti mjere za sprečavanje širenja influence ptica u skladu s postupkom iz članka 64. stavka 3.

Članak 42.

Mjere koje se provode na kontaktnim gospodarstvima

1. Na temelju epidemiološkog ispitivanja nadležno tijelo odlučuje o tome smatra li se neko gospodarstvo kontaktnim gospodarstvom.

Nadležno tijelo osigurava provedbu mera iz članka 7. stavka 2. na kontaktnim gospodarstvima do isključivanja prisutnosti NPIP-a u skladu s Dijagnostičkim priručnikom.

2. Na temelju epidemiološkog istraživanja, nadležno tijelo može provesti mjere iz članka 39. na kontaktnim gospodarstvima, posebno ako je kontaktno gospodarstvo smješteno u području s visokom gustoćom peradi.

Glavni kriteriji koji se uzimaju u obzir pri donošenju odluke o provođenju mera iz članka 39. na kontaktnim gospodarstvima, navedeni su u Prilogu IV.

(b) podvrgnu dalnjem nadziranju i testiranju u skladu s Dijagnostičkim priručnikom i ne premještaju se sve dok laboratorijska testiranja ne pokažu da one više ne predstavljaju značajan rizik za daljnje širenje NPIP-a; i

(c) ne premještaju se s gospodarstva podrijetla, osim zbog upućivanja na klanje ili drugo gospodarstvo:

i. smješteno u istoj državi članici, u skladu s uputama nadležnog tijela, ili

ii. u drugu državu članicu, ovisno o dogovoru s državom članicom odredišta.

3. U slučaju izbijanja NPIP-a u valionicama, nadležno tijelo može na temelju procjene rizika odobriti odstupanja od nekih ili svih mera iz članka 39.

4. Države članice sastavljaju detaljna pravila za primjenu odstupanja predviđenih u stavcima 1. i 3.

5. Države članice odmah obavješćuju Komisiju o svakom odstupanju odobrenom u skladu sa stavcima 1. i 3.

6. Komisija u najkraćem mogućem roku pregledava situaciju s predmetnom državom članicom i u Odboru.

7. Uzimajući u obzir odstupanje odobreno u skladu sa stavkom 1., mogu se donijeti mjere za sprečavanje širenja influence ptica u skladu s postupkom iz članka 64. stavka 3.

3. Nadležno tijelo osigurava uzimanje uzoraka usmrćene peradi radi potvrđivanja ili isključivanja prisutnosti virusa NPIP-a na tim kontaktnim gospodarstvima, u skladu s Dijagnostičkim priručnikom.

4. Nadležno tijelo osigurava da se na svakom gospodarstvu na kojemu je zaklana ili usmrćena i neškodljivo uništена perad i druge ptice koje se drže u zatočeništvu te je naknadno potvrđen IP, objekti i svi ispusti, dvorišta i sva oprema koja je mogla biti kontaminirana i vozila korištena za prijevoz peradi, drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, lešina, mesa, hrane za životinje, gnoja, gnojevke, stelje i svih drugih materijala ili tvari koje su mogle biti kontaminirane, podvrgnu jednom ili više postupaka iz članka 48.

ODJELJAK 3.

Uspostavljanje područja pod ograničenjem

Članak 43.

Uspostavljanje područja pod ograničenjem u slučajevima izbijanja NPIP-a

Odmah nakon izbijanja NPIP-a, nadležno tijelo uspostavlja područje pod ograničenjem u radijusu od najmanje jednog kilometra oko gospodarstva.

Članak 44.

Mjere koje se primjenjuju u području pod ograničenjem

1. Nadležno tijelo u području pod ograničenjem osigurava primjenu sljedećih mjer:

- (a) popisivanje svih komercijalnih gospodarstava u najkraćem mogućem roku;
- (b) provođenje laboratorijskih testiranja na komercijalnim gospodarstvima na kojima se drži perad, koja se nalaze u radijusu od najmanje jednog kilometra oko gospodarstva, u skladu s Dijagnostičkim priručnikom;
- (c) premještanje peradi, drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, pilenki, jednodnevni pilića i jaja unutar ili u područje pod ograničenjem podliježe odobrenju nadležnog tijela i drugim kontrolnim mjerama koje ono smatra primjerenima; ovo se ograničenje ne odnosi na provoz cestom ili željeznicom kroz područje pod ograničenjem, bez istovara ili zaustavljanja;

(d) zabrana premještanja peradi, drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, pilenki, jednodnevni pilića i jaja iz područja pod ograničenjem, osim ako nadležno tijelo ne odobri izravan prijevoz:

- i. peradi za klanje u klaonicu koja je u istoj državi članici;
- ii. žive peradi na gospodarstvo ili dio gospodarstva koji je u istoj državi članici, na kojemu nema druge peradi. Živa perad ondje ostaje 21 dan, a nakon dospijeća peradi gospodarstvo se stavlja pod službeni sustav nadziranja;
- iii. jednodnevni pilića:

na gospodarstvo ili dio gospodarstva koji je u istoj državi članici; jednodnevni pilići ostaju ondje 21 dan, a nakon dospijeća jednodnevni pilića gospodarstvo se stavlja pod službeni sustav nadziranja; ili

ako su izvaljeni iz rasplodnih jaja porijeklom s peradarških gospodarstava smještenih izvan područja pod ograničenjem na neko drugo gospodarstvo, uz uvjet da valionica svojom logistikom i biosigurnosnim radnim uvjetima može jamčiti da nije došlo do kontakta između rasplodnih jaja ili jednodnevni pilića podrijetlom iz jata peradi unutar područja pod ograničenjima i koja su zbog toga drukčijeg zdravstvenog statusa;

- iv. rasplodnih jaja u označenu valionicu; jaja i ambalaža se dezinficiraju prije otpremanja i mora se osigurati sljedost tih jaja;
- v. konzumnih jaja u objekt za pakiranje, uz uvjet da se pakiraju u ambalažu za jednokratnu upotrebu i da se primjenjuju sve biosigurnosne mjeru koje zahtijeva nadležno tijelo;
- vi. jaja u odobrene objekte za preradu jaja, smještene unutar ili izvan područja pod ograničenjem, kako je navedeno u poglaviju II. odjeljku X. Prilogu III. Uredbi (EZ) br. 853/2004, s kojima se postupa i obrađuje ih se u skladu s poglavljem XI. Prilogom II. Uredbi (EZ) br. 852/2004;
- vii. jaja na neškodljivo uništavanje;

- (e) neškodljivo uništavanje lešina;
- (f) svatko tko ulazi ili napušta gospodarstva u području pod ograničenjem, mora se pridržavati odgovarajućih biosigurnosnih mjeru koje se provode radi sprječavanja širenja influence ptica;

- (g) vozila i oprema korišteni za prijevoz žive peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, hrane za životinje, gnoja, gnojevke, stelje i svih drugih materijala ili tvari koje su mogле biti kontaminirane, nakon kontaminacije se bez odgađanja čiste i dezinficiraju, u skladu s jednim ili više postupaka iz članka 48.;
- (h) perad, druge ptice koje se drže u zatočeništvu ili domaće životinje iz razreda sisavaca ne smiju ući na ili napustiti gospodarstvo bez odobrenja nadležnog tijela. Ovo se ograničenje ne odnosi na sisavce koji imaju pristup samo na prostore na kojima borave ljudi u kojima:
- i. nemaju kontakta s peradi koja boravi na gospodarstvu ili drugim pticama koje se drže u zatočeništvu; i
  - ii. nemaju pristup kavezima ili prostorima na kojima se drži perad koja boravi na gospodarstvu ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu;
- (i) zabranjeno je uklanjanje ili rasprostiranje korištene stelje, gnoja ili gnojevke, osim ako to ne odobri nadležno tijelo; može se odobriti premještanje gnoja ili gnojevke s gospodarstva smještenog u području pod ograničenjem na kojemu se provode biosigurnosne mjere, u označeni objekt za preradu ili privremeno skladištenje za daljnju preradu, radi uništenja eventualnog virusa influence ptica, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1774/2002 ili posebnim pravilima koja se mogu donijeti u skladu s postupkom iz članka 64. stavka 2.;
- (j) zabranjeno je održavanje sajmova, tržnica, izložbi i ostalih okupljališta peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, osim ako to ne odobri nadležno tijelo;
- (k) zabranjeno je ispuštanje peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu za nadopunjavanje populacije pernate divljači.

2. Nadležno tijelo može na temelju procjene rizika, uz mjeru iz ovog odjeljka, uvesti i nove mjeru, o čemu obavješćuje Komisiju.

3. Mogu se donijeti nove mjeru radi sprečavanja širenja influence ptica u skladu s postupkom iz članka 64. stavka 3.

Članak 45.

Trajanje mjeru

Mjere iz ovog odjeljka provode se:

(a) najmanje 21 dan nakon datuma završetka preliminarnog čišćenja i dezinfekcije na zaraženom gospodarstvu u skladu s jednim ili više postupaka utvrđenih člankom 48. i sve dok nadležna tijela, na temelju istraživanja i laboratorijskih testiranja provedenih u području pod ograničenjem u skladu s Dijagnostičkim priručnikom i procjenom rizika, ne budu smatrana da je opasnost od širenja NPIP-a zanemariva;

(b) najmanje 42 dana nakon datuma potvrde izbijanja bolesti i sve dok nadležna tijela, na temelju istraživanja i laboratorijskih testiranja provedenih u području pod ograničenjem u skladu s Dijagnostičkim priručnikom i procjenom rizika, ne budu smatrana da je rizik od širenja NPIP-a zanemariv; ili

(c) u roku i uz uvjete koji se donose u skladu s postupkom iz članka 64. stavka 3.

Članak 46.

Odstupanja

1. Ako je NPIP potvrđen u valionici, nadležno tijelo može, na temelju procjene rizika, odobriti odstupanja od nekih ili svih mjeru iz članka 43. i 44.

2. Nadležno tijelo može odobriti odstupanja od mjeru iz ovog odjeljka u slučajevima izbijanja NPIP-a na nekomercijalnom gospodarstvu, u cirkusu, zoološkom vrtu, trgovini pticama kao kućnim ljubimcima, parku prirode, ograđenom području na kojemu se perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu drže u znanstvene svrhe ili svrhe u vezi s očuvanjem ugroženih vrsta ili službeno registriranih rijetkih vrsta peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, ako ta odstupanja ne ugrožavaju kontrolu bolesti.

3. Odobravajući odstupanje predviđeno stavcima 1. i 2., države članice o njemu odmah obavješćuju Komisiju.

4. Komisija pregledava situaciju s predmetnom državom i u Odboru u najkraćem mogućem roku.

5. Uzimajući u obzir svako odstupanje odobreno u skladu sa stavcima 1. i 2., mjeru za sprečavanje širenja influence ptica mogu se donijeti u skladu s postupkom iz članka 64. stavka 3.

POGLAVLJE VI.

MJERE ZA SPREČAVANJE ŠIRENJA VIRUSA INFLUENCE PODRIJETLOM OD PTICA NA DRUGE VRSTE**Članak 47.****Laboratorijska testiranja i druge mjere koje se odnose na svinje i druge vrste**

1. Nadležno tijelo osigurava da se nakon potvrde influence ptica na nekom gospodarstvu, u skladu s Dijagnostičkim priručnikom, provedu potrebna laboratorijska testiranja na svim svinjama na gospodarstvu radi potvrde ili isključivanja zaraze tih svinja virusom influence ptica.

Svinje se ne smiju premještati s gospodarstva prije rezultata tih testiranja.

2. Ako laboratorijska testiranja predviđena stavkom 1. potvrde virus influence ptica kod svinja, nadležno tijelo može odobriti premještanje tih svinja na druga svinjogojska gospodarstva ili u označene klaonice, uz uvjet da su daljnja odgovarajuća testiranja pokazala da je rizik od širenja influence ptica zanemariv.

3. Ako laboratorijska testiranja predviđena stavkom 1. potvrde ozbiljnu prijetnju zdravlju svinja, nadležno tijelo osigurava usmrćivanje svinja u najkraćem mogućem roku, pod službenim nadzorom i na način kojim se spričava širenje virusa influence ptica, posebno tijekom prijevoza, u skladu s Direktivom 93/119/EZ.

4. Nadležno tijelo može nakon potvrde o pojavi influence ptica na nekom gospodarstvu i na temelju procjene rizika provesti mjere iz stavaka 1., 2. i 3. na sve druge sisavce na gospodarstvu i može proširiti te mjere na kontaktna gospodarstva.

5. Države članice obavješćuju Komisiju unutar okvira Odbora o rezultatima testiranja i mjerama koje se provode u skladu sa stavcima 1. do 4.

6. Nakon potvrde virusa influence ptica kod svinja i drugih sisavaca na nekom gospodarstvu, nadležno tijelo može provesti nadziranje u skladu s Dijagnostičkim priručnikom radi utvrđivanja svakog daljnog širenja virusa influence ptica.

7. U skladu s člankom 64. stavkom 3., mogu se donijeti dodatne mjere za spričavanje širenja virusa influence podrijetlom od ptica na druge vrste.

POGLAVLJE VII.

ČIŠĆENJE, DEZINFEKCIJA I REPOPULACIJA**Članak 48.****Čišćenje, dezinfekcija i postupci za uništavanje virusa influence ptica**

Države članice osiguravaju:

- (a) čišćenje, dezinfekciju i obradu na gospodarstvima i svim ondje smještenim materijalima i tvarima koje su kontaminirane ili bi mogle biti kontaminirane virusom influence ptica, pod službenim nadzorom u skladu s:
  - i. uputama službenog veterinara; i
  - ii. načelima i postupcima za čišćenje, dezinfekciju i obradu, kako je navedeno u Prilogu VI;
- (b) da se sva zemljišta i pašnjaci na kojima se drži perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu, na gospodarstvu na kojem je potvrđena influenca ptica, ne koriste za uzgoj peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu sve dok nadležno tijelo ne bude sigurno da je svaki virus influence ptica uništen ili inaktiviran;
- (c) čišćenje, dezinfekcija i obrada klaonica, vozila, prikolica ili drugih prijevoznih sredstava, graničnih inspekcijskih postaja i svih materijala i tvari koji se u njima nalaze i koji su kontaminirani ili bi mogli biti kontaminirani virusom influence ptica, provode se pod službenim nadzorom u skladu s uputama službenog veterinara;
- (d) uništavanje sve opreme, materijala ili tvari koji se ondje nalaze i koji su kontaminirani ili bi mogli biti kontaminirani virusom influence ptica, a koji se ne mogu učinkovito očistiti i dezinficirati ili obraditi;
- (e) da je dezinficijense koji se upotrebljavaju i njihovu koncentraciju odobrilo nadležno tijelo.

Članak 49.**Repopulacija gospodarstava**

1. Države članice osiguravaju ispunjavanje zahtjeva iz stavaka 2. do 6. ovog članka, nakon provedbe mjera predviđenih članicima 11. do 39.

2. Repopulacija peradi na komercijalnim peradarskim gospodarstvima ne provodi se prije isteka razdoblja od 21 dan nakon datuma provedbe završnog čišćenja i dezinfekcije, kako je predviđeno u članku 48.

3. U razdoblju od 21 dan nakon datuma repopulacije komercijalnih peradarskih gospodarstava provode se sljedeće mјere:

- (a) perad se podvrgava najmanje jednom kliničkom pregledu koji provodi službeni veterinar. Taj klinički pregled, ili završni klinički pregled ako ih je više, provodi se što je bliže moguće završetku gore spomenutog razdoblja od 21 dan;
- (b) laboratorijska testiranja provode se u skladu s Dijagnostičkim priručnikom;
- (c) perad koja ugine tijekom faze repopulacije testira se u skladu s Dijagnostičkim priručnikom;
- (d) svatko tko ulazi ili napušta komercijalno peradarsko gospodarstvo mora poštovati odgovarajuće biosigurnosne mјere s ciljem sprečavanja širenja influence ptica;
- (e) tijekom faze repopulacije perad ne napušta komercijalno peradarsko gospodarstvo bez odobrenja nadležnog tijela;
- (f) vlasnik vodi i redovito ažurira evidenciju o proizvodnim podacima, uključujući podatke o pobolu i pomoru peradi;
- (g) o svakoj značajnoj promjeni u podacima o proizvodnji iz točke (f) i drugim nepravilnostima odmah se obavješćuje nadležno tijelo.

4. Na temelju procjene rizika nadležno tijelo može narediti provedbu postupaka iz stavka 3. na gospodarstvima koja nisu komercijalna peradarska gospodarstva ili na drugim vrstama životinja na komercijalnom peradarskom gospodarstvu.

5. Re-repopulacija peradi na kontaktnim gospodarstvima provodi se u skladu s uputama nadležnog tijela, na temelju procjene rizika.

POGLAVLJE VIII.

DIJAGNOSTIČKI POSTUPCI, DIJAGNOSTIČKI PRIRUČNIK I REFERENTNI LABORATORIJI

Članak 50.

Dijagnostički postupci i Dijagnostički priručnik

1. Države članice osiguravaju da je provedba dijagnostičkih postupaka, uzorkovanja i laboratorijskih testiranja za otkrivanje prisutnosti influence ptica kod peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu ili prisutnosti virusa influence ptica kod sisavaca, u skladu s Dijagnostičkim priručnikom radi osiguravanja jednoobraznih postupaka za njezino dijagnosticiranje.

Taj se priručnik donosi u skladu s postupkom iz članka 64. stavka 2. do 3. kolovoza 2006. Sve kasnije izmjene priručnika usvajaju se u skladu s istim postupkom.

2. Dijagnostički priručnik iz stavka 1. utvrđuje najmanje sljedeće:

- (a) minimalne biosigurnosne zahtjeve i norme kakvoće kojih se ovlašteni laboratoriji koji provode testiranja za dijagnozu influence ptica moraju pridržavati;
- (b) kriterije i postupke koji se poštuju pri provođenju kliničkih ili post mortem pregleda radi potvrđivanja ili isključivanja prisutnosti influence ptica;
- (c) kriterije i postupke koje treba poštovati pri uzimanju uzoraka od peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu za laboratorijska testiranja radi potvrđivanja ili isključivanja prisutnosti influence ptica, uključujući metode uzorkovanja za serološke ili virološke pretrage koje se provode u skladu s ovom Direktivom;
- (d) laboratorijske testove koji se koriste za dijagnosticiranje influence ptica, uključujući:
  - i. testove za diferencijalnu dijagnostiku;
  - ii. testove za razlikovanje virusa VPIP-a od virusa NPIP-a;
  - iii. prikladne testove za razlikovanje ptica koje su cijepljene i ptica koje su zaražene terenskim sojem virusa influence ptica;

- iv. kriterije za procjenu rezultata laboratorijskih testova;
- (e) laboratorijske tehnike za tipizaciju izolata virusa influence ptica.

3. Države članice osiguravaju da se s virusima influence ptica, njihovim genomima i antigenima te cjepivima namijenjenima za istraživanje, dijagnostiku ili proizvodnju cjepiva postupa i da ih se upotrebljava samo na mjestima, u objektima ili laboratorijima koje je odobrilo nadležno tijelo, u kojima su zajamčeni odgovarajući biosigurnosni zahtjevi.

Popis odobrenih mesta, objekata i laboratorija dostavlja se Komisiji do 30. rujna 2007. i redovito ga se ažurira.

Članak 51.

Referentni laboratorij

1. Laboratorij imenovan u Prilogu VII. stavku 1., referentni je laboratorij Zajednice za influencu ptica (u daljem tekstu „Referentni laboratorij Zajednice”).

Ne dovodeći u pitanje Odluku 90/424/EEZ, Referentni laboratorij Zajednice ispunjava funkcije i dužnosti navedene u Prilogu VII. stavku 2.

2. Države članice imenuju nacionalne referentne laboratorije te Komisiji i drugim državama članicama dostavljaju podatke o tim laboratorijima i svim naknadnim promjenama. Komisija objavljuje i ažurira popis tih nacionalnih referentnih laboratorija.

3. Države članice osiguravaju da nacionalni referentni laboratorijski:

- (a) obavljaju poslove i dužnosti navedene u Prilogu VIII.;
- (b) odgovaraju za koordinaciju normi i metoda dijagnosticiranja u svakoj državi članici u skladu s Prilogom VIII., te za povezivanje s referentnim laboratorijem Zajednice.

4. Referentni laboratorij Zajednice održava usku suradnju i povezanost s Referentnim laboratorijem OIE-a i FAO-a za influencu ptica, te prema potrebi i s drugim međunarodno priznatim laboratorijima unutar Zajednice, radi osiguravanja obuke, izvrsnosti i potpore nacionalnim referentnim laboratorijima država članica i trećim zemljama.

POGLAVLJE IX.

CJEPVLJENJE

ODJELJAK 1.

Opća zabrana cijepljenja

Članak 52.

Proizvodnja, prodaja i uporaba cjepiva protiv influence ptica

1. Države članice osiguravaju:

- (a) cjepivo protiv influence ptica zabranjeno je na njihovom teritoriju, osim uz uvjete kako je predviđeno u odjeljcima 2. i 3.;
- (b) rukovanje, proizvodnja, pohrana, opskrba, distribucija i prodaja cjepiva protiv influence ptica na njihovom državnom području odvijaju se pod službenim nadzorom;
- (c) upotrebljavaju se samo cjepiva odobrena u skladu s Direktivom 2001/82/EZ Europskog parlamenta i Vijeća na dan 6. studenoga 2001. o zakoniku Zajednice koji se odnosi na veterinarsko-medicinske proizvode⁽¹⁷⁾, ili u skladu s Uredbom (EZ) br. 726/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o utvrđivanju postupaka Zajednice za odobrenje i nadzor lijekova za ljudsku i veterinarsku uporabu i o osnivanju Europske agencije za lijekove⁽¹⁸⁾.

2. Pravila u vezi s uvjetima za nabavljanje i skladištenje zaliha cjepiva protiv influence ptica u Zajednici mogu se donijeti u skladu s postupkom iz članka 64. stavka 2.

ODJELJAK 2.

Hitno cijepljenje

Članak 53.

Hitno cijepljenje peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu

1. Kada se procjenom rizika pokaže značajna ili neposredna opasnost od širenja influence ptica unutar predmetne države članice ili u njoj, država članica može provesti hitno cijepljenje peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu kao kratkotrajnu mjeru zaustavljanja širenja bolesti u skladu s ovim odjeljkom ako je:

- (a) bolest izbila unutar države članice;
- (b) bolest izbila u susjednoj državi članici; ili

⁽¹⁷⁾ SL L 311, 28.11.2001., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2004/28/EZ (SL L 136, 30.4.2004., str. 58.).

⁽¹⁸⁾ SL L 136, 30.4.2004., str. 1.

- (c) ako je influenca ptica potvrđena u peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu u susjednoj trećoj zemlji.

2. Ako država članica namjerava provesti hitno cijepljenje predviđeno u stavku 1., plan hitnog cijepljenja dostavlja Komisiji na odobrenje.

Taj je plan u skladu sa strategijom DIVA i sadrži najmanje sljedeće podatke:

- (a) stanje bolesti koje je dovelo do provedbe hitnog cijepljenja;
- (b) zemljopisno područje na kojem treba provesti hitno cijepljenje, broj gospodarstava na tom području i broj gospodarstava na kojima treba provesti hitno cijepljenje, ako je taj broj drukčiji;
- (c) vrste i kategorije peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu ili, prema potrebi, peradarski kompartiment ili kompartiment za druge ptice koje se drže u zatočeništvu, koje treba cijepiti;
- (d) procijenjeni broj peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu koje treba cijepiti;
- (e) sažetak karakteristika cijepiva;
- (f) predviđeno trajanje akcije hitnog cijepljenja;
- (g) posebne odredbe za premještanje cijepljene peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu bez obzira na mjere iz odjeljaka 3., 4. i 5. poglavљa IV. i odjeljka 3. poglavљa V.;
- (h) kriteriji za donošenje odluke o provedbi hitnog cijepljenja na kontaktnim gospodarstvima;
- (i) vođenje evidencije i registracije cijepljene peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu;
- (j) klinička i laboratorijska testiranja koja se provode na gospodarstvima na kojima se provodi hitno cijepljenje i na drugim gospodarstvima smještenim na području na kojem se provodi hitno cijepljenje radi praćenja epidemiološkog stanja, učinkovitosti akcije hitnog cijepljenja i kontrole premještanja cijepljene peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu.

3. Detaljna pravila za hitno cijepljenje mogu se utvrditi u skladu s postupkom iz članka 64. stavka 2.

Članak 54.

Odobravanje planova za hitno cijepljenje

1. Komisija odmah proučava plan hitnog cijepljenja zajedno s predmetnom državom članicom, kako je predviđeno člankom 53. stavkom 2., i pregledava stanje u okviru Odbora u najkraćem mogućem roku.

2. Plan hitnog cijepljenja odobrava se u skladu s postupkom iz članka 64. stavka 3.

Odobravanje plana hitnog cijepljenja može obuhvatiti mјere koje ograničavaju kretanje peradi, drugih ptica koje se drže u zatočeništvu i njihovih proizvoda. Te mјere mogu obuhvatiti ograničenja u vezi s posebnim peradarskim kompartimentima i kompartimentima za druge ptice koje se drže u zatočeništvu i uspostavu područja pod ograničenjem.

Članak 55.

Odstupanja

1. Odstupajući od članka 54., države članice mogu provesti hitno cijepljenje prije odobravanja plana hitnog cijepljenja, pod sljedećim uvjetima:

(a) da je Komisija prije početka hitnog cijepljenja obaviještena o planu hitnog cijepljenja i odluci o njegovoj provedbi;

(b) da predmetna država članica zabranjuje promet peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu i njihovih proizvoda, osim pod uvjetima navedenima u Prilogu IX.;

(c) da odluka o provedbi hitnog cijepljenja ne ugrožava kontrolu bolesti.

2. Kada država članica primjenjuje odstupanje iz stavka 1., Odbor pregledava stanje bolesti i plan hitnog cijepljenja u najkraćem mogućem roku.

3. Mјere koje se provode mogu biti odobrene ili promijenjene u skladu s postupkom iz članka 64. stavka 3.

ODJELJAK 3.

Preventivno cijepljenje

Članak 56.

Preventivno cijepljenje peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu

1. Države članice mogu uvesti preventivno cijepljenje peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu kao dugoročnu mjeru u skladu s ovim odjeljkom, ako na temelju procjene rizika smatraju da su određena područja njihovog teritorija, način držanja peradi ili određene kategorije peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu ili kompartimenti peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, izloženi riziku zaraze influencom ptica.

2. Ako država članica namjerava provesti preventivno cijepljenje iz stavka 1., ona dostavlja Komisiji na odobravanje plan preventivnog cijepljenja.

Taj plan mora biti usklađen sa strategijom DIVA i sadržavati najmanje sljedeće informacije:

- (a) jasan opis razloga za preventivno cijepljenje, uključujući povijest bolesti;
- (b) zemljopisno područje, način držanja peradi ili određene kategorije peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu ili kompartimenta peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu na kojima treba provesti preventivno cijepljenje, i broj gospodarstava na tom području, te broj i tip gospodarstava na kojima se treba provesti cijepljenje, ako se razlikuje;
- (c) vrste i kategorije peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu ili, prema potrebi, kompartimente peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, koje će biti cijepljene;
- (d) procijenjeni broj peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu koje treba cijepiti;
- (e) sažetak karakteristika cjepiva;
- (f) predviđeno trajanje akcije preventivnog cijepljenja;
- (g) posebne odredbe o kretanjima cijepljene peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, koje će se provoditi bez obzira na mjere iz odjeljaka 3., 4. i 5. poglavlja IV. i odjeljka 3. poglavlja V.;
- (h) vođenje evidencije i registracije cijepljene peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu;

(i) laboratorijska testiranja koja se provode u skladu s Dijagnoističkim priručnikom, na gospodarstvima na kojima se provodi preventivno cijepljenje u isto vrijeme kad i nadziranje i testiranje na odgovarajućem broju drugih gospodarstava smještenih u području cijepljenja ili u kompartimentima peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, radi praćenja epidemiološkog stanja, učinkovitosti akcije preventivnog cijepljenja i kontrole premještanja cijepljene peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu.

3. Detaljna pravila za preventivno cijepljenje mogu se utvrditi u skladu s postupkom iz članka 64. stavka 2.

Članak 57.

Odobravanje plana preventivnog cijepljenja

1. Komisija odmah proučava plan preventivnog cijepljenja iz članka 56. stavka 2. zajedno s predmetnom državom članicom i pregledava stanje u Odboru u najkraćem mogućem roku.

2. Plan preventivnog cijepljenja odobrava se u skladu s postupkom iz članka 64. stavka 3.

Odobravanje plana preventivnog cijepljenja može uključiti mjere za ograničavanje kretanja peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu i njihovih proizvoda. Te mjeru mogu uključiti ograničenja u vezi s posebnim peradarskim kompartimentima i kompartimentima za druge ptice koje se drže u zatočeništvu te uspostavljanjem područja pod ograničenjem.

ODJELJAK 4.

Banke cjepiva

Članak 58.

Banka cjepiva u Zajednici

1. Banka cjepiva za pohranu zaliha cjepiva protiv influence ptica u Zajednici, odobrena u skladu s Direktivom 2001/82/EZ ili Uredbom (EZ) br. 726/2004, može se osnovati u skladu s postupkom iz članka 64. stavka 2.

2. Države članice imaju pristup banci cjepiva u Zajednici na zahtjev Komisije.

3. Komisija može dostaviti cjepiva trećim zemljama, ako je to u interesu Zajednice.

Ne dovodeći u pitanje sporazume zaključene između Zajednice i trećih zemalja, pristup trećih zemalja benci cjepiva u Zajednici odobrava se u skladu s postupkom iz članka 64. stavka 3., uz poštivanje detaljnih dogovora između Komisije i predmetne treće zemlje o finansijskoj i tehničkoj suradnji, koja se usvaja u skladu s tim postupkom.

Članak 59.

Nacionalne banke cjepiva

1. Države članice mogu u okviru kriznog plana za slučaj pojave bolesti iz članka 62., osnovati ili održavati nacionalnu banku cjepiva za pohranjivanje zaliha cjepiva protiv influence ptica, koja je odobrena u skladu s člancima 5. do 15. Direktive 2001/82/EZ za hitno cijepljenje ili za preventivno cijepljenje.

2. Države članice koje imaju nacionalnu banku cjepiva, obavješćuju Komisiju o količinama i vrstama pohranjenih cjepiva.

POGLAVLJE X.

KONTROLE ZAJEDNICE, KAZNE I KRIZNI PLANOVI ZA SLUČAJ POJAVE BOLESTI

Članak 60.

Kontrole Zajednice

Stručnjaci Komisije mogu provesti kontrole na licu mjesta u suradnji s nadležnim tijelom, ako je to potrebno radi osiguranja ravnopravne provedbe ove Direktive u skladu s Odlukom Komisije 98/139/EZ od 4. veljače 1998. o utvrđivanju detaljnih pravila u vezi s kontrolama na licu mjesta koje u području veterine provode stručnjaci Komisije u državama članicama⁽¹⁹⁾, i člankom 45. Uredbe (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o službenim kontrolama koje se provode radi provjeravanja poštivanja propisa o hrani i hrani za životinje, te propisa o zdravlju i dobrobiti životinja⁽²⁰⁾.

Članak 61.

Kazne

Države članice donose pravila o kaznama za kršenje nacionalnih odredaba koje su donesene na temelju ove Direktive i

⁽¹⁹⁾ SL L 38, 12.2.1998., str. 10.

⁽²⁰⁾ SL L 165, 30.4.2004., str. 1. Ispravljena inačica u SL L 191, 28.5.2004., str. 1.

poduzimaju sve potrebne mjere da osiguraju njihovo provođenje. Propisane kazne su učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Države članice obavješćuju Komisiju o tim odredbama do datuma navedenog u prvom podstavku članka 67. stavka 1., te je bez odgađanja obavješćuju o svim kasnijim izmjenama koje utječu na te odredbe.

Članak 62.

Krizni plan

1. Države članice izrađuju krizni plan za slučaj izbjivanja bolesti u skladu s Prilogom X., u kojem utvrđuju nacionalne mjere koje se provode u slučaju izbjivanja bolesti, i taj plan podnose Komisiji na odobravanje.

2. Kriznim planom omogućava se pristup prostorima, opremi, osoblju i svim drugim odgovarajućim materijalima potrebnim za brzo i učinkovito iskorjenjivanje bolesti. U njemu se navodi broj i lokacija svih komercijalnih peradarskih gospodarstava. Krizni plan mora sadržavati podatke o najvećem broju peradi, po vrstama, koja se može držati na tim komercijalnim gospodarstvima. Države članice trebaju dati i procjenu o količini cjepiva koja će biti potrebna u slučaju hitnog cijepljenja.

3. Donose se odredbe o uskoj suradnji između tijela nadležnih za različita područja, posebno za zdravje životinja, javno zdravlje, zaštitu okoliša, te zdravje i sigurnost radnika, osiguravajući da farmeri, radnici zaposleni u peradarstvu i javnost budu obaviješteni o riziku.

4. Komisija proučava krizni plan kako bi utvrdila omogućava li on ostvarivanje željenog cilja i predlaže predmetnoj državi članici sve potrebne izmjene, posebno kako bi se osigurala usklađenost s drugim državama članicama.

Krizni planovi odobravaju se u skladu s postupkom iz članka 64. stavka 2. Sve kasnije izmijene tog plana donose se u skladu s istim postupkom.

5. Država članica revidira krizni plan najmanje svakih pet godina i dostavlja ga Komisiji na odobravanje u skladu s postupkom iz članka 64. stavka 2.

6. Uz mjere koje su navedene u stavcima 1. do 4., mogu se donijeti daljnja pravila radi osiguravanja brzog i učinkovitog iskorjenjivanja influence ptica, uključujući odredbe o objektima za kontrolu bolesti, stručnim skupinama i simulacijskim vježbama pripravnosti u skladu s postupkom iz članka 64. stavka 2.

POGLAVLJE XI.

PROVEDBENE OVLASTI I POSTUPAK ODBORA**Članak 63.****Provvedbene ovlasti**

1. U skladu s postupkom iz članka 64. stavka 2., usvajaju se detaljna pravila potrebna za provedbu ove Direktive, koja mogu obuhvatiti posebna pravila u vezi s:

- (a) neškodljivim uništavanjem lešina; i
  - (b) premještanjem i obradom hrane za životinje, stelje, korištene stelje, gnoja i gnojevke, koji su kontaminirani ili se sumnja da su kontaminirani.
2. Sve izmjene priloga, zbog znanstvenog i tehničkog napretka, donose se u skladu s postupkom iz članka 64. stavka 2.
3. Detaljna pravila, koja za dopunu minimalnih kontrolnih mjera predviđenih ovom Direktivom zahtjeva epidemiološko stanje, donose se u skladu s postupkom iz članka 64. stavka 3.
4. Ne dovodeći u pitanje sigurnosne mjere iz članka 9. Direktive Vijeća 89/662/EEZ od 11. prosinca 1989. o veterinarskim pregledima u trgovini unutar Zajednice s ciljem uspostave unutarnjeg tržišta⁽²¹⁾, ili članka 10. Direktive Vijeća 90/425/EEZ od 26. lipnja 1990. o veterinarskim i zootehničkim kontrolama pri trgovini određenim živim životinjama i proizvodima unutar Zajednice radi uspostave unutarnjeg tržišta⁽²²⁾, privremene hitne mjere zbog ozbiljne prijetnje zdravlju uzrokovane virusima ptičjeg podrijetla koje se razlikuju od onih u članku 2. točki 1., donose se u skladu s postupkom iz članka 64. stavka 3.

Članak 64.**Odborski postupak**

1. Komisiji pomaže Stalni odbor za prehrambeni lanac i zdravlje životinja osnovan Uredbom (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta propisa o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane i utvrđivanju postupaka o pitanjima sigurnosti hrane⁽²³⁾.

⁽²¹⁾ SL L 395, 30.12.1989., str. 13. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2004/41/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 157, 30.4.2004., str. 33.).

⁽²²⁾ SL L 224, 18.8.1990., str. 29. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2002/33/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 315, 19.11.2002., str. 14.).

⁽²³⁾ SL L 31, 1.2.2002., str. 1. Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1642/2003 (SL L 245, 29.9.2003., str. 4.).

- 2. Kod upućivanja na ovaj stavak, primjenjuju se članci 5. i 7. Odluke 1999/468/EZ.

Razdoblje utvrđeno u članku 5. stavku 6. Odluke 1999/468/EZ je tri mjeseca.

- 3. Kod upućivanja na ovaj stavak, primjenjuju se članci 5. i 7. Odluke 1999/468/EZ.

Razdoblje utvrđeno u članku 5. stavku 6. te Odluke je 15 dana.

- 4. Odbor usvaja svoj Poslovnik.

POGLAVLJE XII.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 65.****Stavljanje izvan snage**

Direktiva 92/40/EEZ stavlja se izvan snage od 1. srpnja 2007. Upućivanja na Direktivu 92/40/EEZ smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i tumače se u skladu s koreacijskom tablicom utvrđenom u Prilogu XI.

Članak 66.**Prijelazne odredbe**

- 1. Krizni planovi za kontrolu influence ptica odobreni u skladu s člankom 17. stavkom 4. Direktive 92/40/EEZ i koji su na snazi na dan 1. srpnja 2007., nastavljaju se primjenjivati u smislu ove Direktive.

Međutim, do 30. rujna 2007. države članice trebaju Komisiji predati izmjene tih kriznih planova, radi njihova usuglašavanja s ovom Direktivom.

Ti izmijenjeni planovi odobravaju se u skladu s postupkom iz članka 64. stavka 2.

- 2. U očekivanju prenošenja ove Direktive, mogu se donijeti daljnje prijelazne odredbe o kontroli influence ptica u skladu s postupkom iz članka 64. stavka 2.

Članak 67.

Prenošenje

1. Države članice najkasnije 1. srpnja 2007. donose zakone i ostale propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

Kada države članice donose ove mjere, te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 68.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 69.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 20. prosinca 2005.

Za Vijeće
Predsjednik
M. BECKETT

PRILOG I.

(iz članka 2.)

Definicija influence ptica

1. „Influenca ptica” znači infekcija peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu uzrokovana bilo kojim virusom influence tipa A:
  - (a) podtipovima H5 ili H7; ili
  - (b) s intravenoznim indeksom patogenosti (IVIP), većim od 1,2 u šest tjedana starih pilića.
2. „Visoko patogena influenza ptica (VPIP)” znači infekcija peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu uzrokovana:
  - (a) virusima influenza ptica podtipova H5 ili H7 sa slijedom u genomu koji kodira višestruko zastupljene bazične aminokiseline na mjestu cijepanja molekule hemaglutinina, i koji je sličan sljedovima u drugih visoko patogenih virusa VPIP, što ukazuje da se hemaglutinin može rascijepiti ubikviternim proteazama domaćina; ili
  - (b) virusima influenza ptica s intravenskim indeksom patogenosti, većim od 1,2 u šest tjedana starih pilića.
3. „Nisko patogena influenza ptica (NPIP)” znači infekcija peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu podtipovima H5 ili H7 virusa influenza ptica koji nisu obuhvaćeni definicijom u stavku 2.

PRILOG II.

(iz članka 5. stavka 2.)

Prijava bolesti i daljnji epidemiološki podaci koje dostavljaju države članice

1. U roku od 24 sata nakon potvrđivanja svakog primarnog izbijanja bolesti ili otkrivanja influenze ptica u klaonici ili prijevoznom sredstvu, predmetna država članica u skladu s postupkom iz članka 5. Direktive 82/894/EEZ prijavljuje:
  - (a) datum prijave;
  - (b) vrijeme prijave;
  - (c) ime predmetne države članice;
  - (d) naziv bolesti;
  - (e) broj izbijanja bolesti ili broj pozitivnog laboratorijskog nalaza na influencu ptica u klaonici ili prijevoznom sredstvu;
  - (f) datum kada se prvi put pojavila sumnja na bolest;
  - (g) datum kada je bolest potvrđena;
  - (h) metode korištene za potvrdu bolesti;
  - (i) je li bolest potvrđena na gospodarstvu, u klaonici ili prijevoznom sredstvu;
  - (j) zemljopisnu lokaciju izbijanja bolesti ili pozitivnog laboratorijskog nalaza na influencu ptica u klaonici ili prijevoznom sredstvu;
  - (k) primjenjene mjere za kontrolu bolesti.
2. U slučaju pozitivnih nalaza na influencu ptica u klaonicama ili prijevoznim sredstvima, predmetna država članica, uz podatke iz stavka 1., dostavlja i sljedeće informacije:
  - (a) procijenjeni broj sumnjive peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu u klaonici ili prijevoznom sredstvu, prema kategoriji;
  - (b) procijenjeni broj uginule peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu u klaonici ili prijevoznom sredstvu, prema kategoriji;
  - (c) za svaku kategoriju peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, utvrđeni pobol i procijenjeni broj peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu u kojih je potvrđena influenca ptica;
  - (d) procijenjeni broj peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu koje su usmrćene ili zaklane u klaonici ili prijevoznom sredstvu;
  - (e) procijenjeni broj neškodljivo uništene peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu;
  - (f) u slučaju klaonice, udaljenost od najbližeg komercijalnoga gospodarstva na kojemu se nalazi perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu;
  - (g) lokacija gospodarstva, ili više njih, iz kojih potječe zaražena perad ili lešine.
3. U slučaju sekundarnog izbijanja bolesti, podaci iz stavaka 1. i 2. proslijeduju se u okviru vremenskih rokova predviđenih člankom 4. stavkom 1. Direktive 82/894/EEZ.

4. Predmetna država članica osigurava da se nakon obavijesti u skladu sa stvcima 1., 2. i 3., za svako izbijanje bolesti ili pozitivne laboratorijske nalaze na influencu ptica u klaonici ili prijevoznom sredstvu, u najkraćem mogućem roku Komisiji i ostalim državama članicama šalje pisano izvješće koje sadržava barem:
  - (a) datum na koji je perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu na gospodarstvu, u klaonici ili prijevoznom sredstvu usmrćena ili zaklana, a njihove lešine neškodljivo uništene;
  - (b) sve podatke o mogućem izvoru influence ptica, ili ako je utvrđen njezin stvarni izvor;
  - (c) podatke o sustavu nadzora nad provedbom učinkovitosti mjera kontrole kretanja životinja;
  - (d) genetski tip odgovornog virusa, u slučaju otkrivanja influence ptica u klaonici ili prijevoznom sredstvu;
  - (e) ako je perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu usmrćena ili zaklana na kontaktnim gospodarstvima ili na gospodarstvima s peradi i drugim pticama koje se drže u zatočeništvu za koje se sumnja da su zaražene virusom influence ptica, podatke o:
    - i. datumu usmrćivanja ili klanja i procijenjeni broj peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu koje su usmrćene ili zaklane na svakom gospodarstvu iz svake kategorije;
    - ii. epidemiološkoj povezanoći između izvora infekcije i svakog kontaktnoga gospodarstva ili drugim razlozima koji su doveli do sumnje na prisutnost influence ptica;
    - iii. ako perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu na kontaktnim gospodarstvima nisu usmrćene ili zaklane, treba navesti razloge za takvu odluku.
5. U slučaju potvrde influence ptica kod žive peradi, drugih ptica koje se drže u zatočeništvu ili proizvoda od peradi iz uvoza ili koji su uneseni na granicama Zajednice, na graničnim inspekcijskim postajama, karantenskim prostorima ili centrima koji rade u skladu sa zakonodavstvom Zajednice o uvozu, nadležno tijelo tu obavijest mora prijaviti Komisiji bez odgode i podnijeti izvještaj o poduzetim mjerama.
6. Ako je na temelju nadziranja utvrđena ozbiljna prijetnja za zdravlje, Komisija i ostale države članice moraju biti obaviještene u roku od 24 sata.

PRILOG III.

(iz članka 8. stavka 3. i članka 13. stavka 3.)

Ovlaštenje za uklanjanje jaja s gospodarstva u skladu s člankom 8. stavkom 3. i člankom 13. stavkom 3.

Nadležno tijelo može odobriti prijevoz jaja s gospodarstva u određeni objekt za preradu jaja u skladu s Uredbom (EZ) br. 853/2004 („označeni objekt”), za što vrijede odredbe članka 8. stavka 3. i članka 13. stavka 3. ove Direktive, uz sljedeće uvjete:

1. kako bi se dopustilo uklanjanje jaja s izvornoga gospodarstva podrijetla, moraju biti poslana izravno sa sumnjivoga gospodarstva u za to određeni objekt; svaku pošiljku prije otpreme mora zapečatiti službeni veterinar odgovoran za sumnjivo gospodarstvo ili pečaćenje mora biti obavljeno pod njegovim nadzorom, te pošiljka mora ostati zapečaćena tijekom prijevoza do označenog objekta;
2. službeni veterinar nadležan za gospodarstvo podrijetla obavljeće nadležno tijelo označenog objekta o pošiljci jaja namijenjenoj za tu ustanovu;
3. nadležno tijelo odgovorno za označeni objekt osigurava:
  - (a) odvojeno držanje jaja iz stavka 1. od ostalih jaja, od njihova prispjeća do prerade;
  - (b) neškodljivo uništavanje ljusaka tih jaja;
  - (c) uništavanje ili čišćenje i dezinficiranje ambalaže na način da se unište svi virusi influence ptica;
  - (d) jaja iz stavka 1. prevoze se u očišćenim i dezinficiranim vozilima. Biosigurnosne mjere provode se na osoblju, opremi i vozilima uključenima u prijevoz jaja.

PRILOG IV.

(iz članka 15. stavka 2., članka 32. stavka 2. i članka 42. stavka 2.)

Glavni kriteriji i čimbenici rizika koji se poštuju pri donošenju odluke o primjeni mjera na kontaktnim gospodarstvima ili rizičnim gospodarstvima i područjima u drugim područjima s ograničenjima

Okvirni kriteriji	
Za depopulaciju	Protiv depopulacije
Klinički znakovi upućuju na prisutnost influence ptica na kontaktnim gospodarstvima	Nema kliničkih znakova koji bi upućivali na influencu ptica na kontaktnim gospodarstvima ni epidemioloških poveznica
Visoka prijemljivost pretežnih vrsta peradi	Niska prijemljivost pretežnih vrsta peradi
Premještanje peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu s gospodarstvima na kojima je potvrđena influenza ptica na kontaktne gospodarstve, nakon vjerojatnog unošenja virusa na zaražena gospodarstva	Nema podataka o premještanju peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu s gospodarstvima na kojima je potvrđena influenza ptica na kontaktne gospodarstve, nakon vjerojatnog unošenja virusa na zaražena gospodarstva
Lokacija kontaktnih gospodarstava na području s velikom gustoćom peradi	Lokacija kontaktnih gospodarstava na području s niskom gustoćom peradi
Bolest je prisutna neko vrijeme, postoji vjerojatnost da se virus proširio s gospodarstava na kojima je potvrđena influenza ptica prije nego što su provedene mjere za iskorjenjivanje	Bolest je prisutna, ali je širenje virusa s gospodarstava na kojima je influenza ptica potvrđena ograničeno prije nego što su provedene mjere za iskorjenjivanje
Lokacija kontaktnih gospodarstava na udaljenosti manjoj od 500 metara (¹) od gospodarstava na kojima je potvrđena influenza ptica	Lokacija kontaktnih gospodarstava na udaljenosti većoj od 500 metara (¹) od gospodarstava na kojima je potvrđena influenza ptica
Kontaktna gospodarstva povezana su s nekoliko gospodarstava na kojima je potvrđena influenza ptica	Kontaktna gospodarstva nisu povezana s gospodarstvima na kojima je potvrđena influenza ptica
Epidemija nije pod kontrolom, broj gospodarstava na kojima je potvrđena influenza ptica se povećava	Epidemija je pod kontrolom

(¹) U slučajevima kada je gustoća peradi vrlo visoka, potrebno je uzeti u obzir veću udaljenost.

PRILOG V.

(iz članka 39. stavka 1.)

Kriterijii za donošenje odluke o provođenju mjera na gospodarstvima u odnosu na NPIP

Pri odlučivanju o premještanju peradi ili jaja ili o depopulaciji na gospodarstvima u skladu s člankom 39. stavkom 1., nadležno tijelo mora uzeti u obzir najmanje sljedeće kriterije:

- (a) vrste o kojima je riječ;
  - (b) broj gospodarstava na području oko gospodarstva s kojeg se oprema;
  - (c) lokacija označenih klaonica, valionica i objekata za pakiranje jaja;
  - (d) biosigurnosne mjere koje se provode na gospodarstvima, kompartmentima peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu tijekom prijevoza i tijekom klanja;
  - (e) put prijevoza;
  - (f) dokaz o širenju;
  - (g) rizik za javno zdravlje, ako postoji;
  - (h) daljnje postupanje s proizvodima o kojima je riječ;
  - (i) socioekonomske i druge učinke.
-

PRILOG VI.

(iz članka 48.)

Načela i postupci čišćenja, dezinfekcije i postupanja na gospodarstvima

1. Za čišćenje, dezinfekciju i postupanje na gospodarstvima primjenjuju se sljedeća opća načela i postupci, predviđeni člankom 48.:

- (a) čišćenje i dezinfekcija te, prema potrebi, mjere za deratizaciju i dezinfekciju moraju se provoditi pod službenim nadzorom i u skladu s uputama službenog veterinara;
- (b) dezinficijensi koji se upotrebljavaju i njihove koncentracije mora odobriti nadležno tijelo, kako bi se osiguralo uništavanje virusa influence ptica;
- (c) dezinficijensi se trebaju upotrebljavati u skladu s preporukama proizvođača, ako postoje, ili u skladu s uputama službenog veterinara i/ili uputama nadležnog tijela, ako one postoje;
- (d) pri izboru dezinficijensa i postupaka dezinfekcije mora se uzeti u obzir osobitost gospodarstava, vozila i objekata koji će se obrađivati;
- (e) uvjeti pod kojima se upotrebljavaju sredstva za odmašćivanje i dezinfekciju ne smiju ugroziti njihovu učinkovitost; posebno treba poštovati tehničke parametre koje navodi proizvođač, poput tlaka, minimalne temperature i potrebnog vremena izlaganja;
- (f) bez obzira na korišteni dezinficijens, primjenjuju se sljedeća opća pravila:
  - i. temeljito natapanje dezinficijensom stelje, uporabljene stelje i izmeta;
  - ii. pranje i čišćenje temeljitim četkanjem i ribanjem tla, podova, rampi i zidova nakon uklanjanja ili demontiranja opreme ili instalacija, ako je to moguće, kako ne bi ometali učinkovitost čišćenja i dezinfekcije;
  - iii. daljnja primjena dezinficijensa tijekom minimalnog vremena izlaganja propisanog u preporukama proizvođača;
- (g) ako se za pranje koristi tekuće sredstvo za čišćenje pod pritiskom, treba pripaziti da ne dođe do ponovne kontaminacije prethodno očišćenih dijelova;
- (h) posebna pozornost mora se posvetiti pranju, dezinfekciji ili uništavanju opreme, instalacija, predmeta ili bilo čega što je vjerojatno kontaminirano;
- (i) nakon postupaka dezinfekcije treba izbjegavati ponovnu kontaminaciju;
- (j) o čišćenju i dezinfekciji gospodarstva ili vozila, prema zahtjevima ove Direktive, mora se voditi evidencija, a ako je potrebno službeno odobrenje, treba ga ovjeriti službeni veterinar ili osoba pod njegovim nadzorom;
- (k) čišćenje i dezinfekcija prijevoznih sredstava, uključujući i ona za prijevoz osoblja.

2. Čišćenje i dezinfekcija zaraženih gospodarstava odvija se u skladu sa sljedećim načelima i postupcima:

- (a) preliminarno čišćenje i dezinfekcija:
  - i. tijekom usmrćivanja peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu moraju se poduzeti sve potrebne mjere kako bi se izbjeglo ili svelo na najmanju moguću mjeru širenje virusa influence ptica; te mjere trebaju obuhvatiti postavljanje privremene opreme za dezinfekciju, nabavu zaštitne odjeće, tuševe, dekontaminaciju rabljene opreme, uređaja i prostorija, i prekid dovoda električne energije u sustav ventilacije;

- ii. lešine usmrćene peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu treba poprskati sredstvom za dezinfekciju;
- iii. lešine peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu koje treba ukloniti s gospodarstva radi neškodljivog uništavanja prevoze se u zatvorenim, nepropusnim vozilima ili kontejnerima pod službenim nadzorom, na način da se sprijeći širenje virusa influence ptica;
- iv. čim se usmrćena perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu uklone radi neškodljivog uništavanja, dijelove gospodarstva u kojima su bili smješteni i svi dijelovi zgrada, dvorišta itd. koji su kontaminirani tijekom usmrćivanja ili obdukcije, treba poprskati dezinficijensom koji je odobren u skladu s člankom 48.;
- v. svako tkivo i krv prolivenu tijekom usmrćivanja ili obdukcije treba temeljito skupiti i ukloniti zajedno s usmrćenom peradi ili drugim pticama koje se drže u zatočeništvu;
- vi. dezinficijens mora ostati na površini najmanje 24 sata;

(b) završno čišćenje i dezinfekcija:

- i. gnoj i korištenu stelju treba ukloniti i obraditi prema stavku 3. točki (a);
- ii. masnoću i prljavštinu sa svih površina treba ukloniti primjenom sredstva za odmašćivanje, a sve površine treba isprati vodom;
- iii. nakon ispiranja hladnom vodom, površine treba još jedanput poprskati dezinficijensom;
- iv. nakon sedam dana gospodarstvo treba obraditi sredstvom za odmašćivanje, isprati vodom, poprskati dezinficijensom i ponovno isprati vodom.

3. Dezinfekcija kontaminirane stelje, gnoja i gnojevke provodi se u skladu sa sljedećim načelima i postupcima:

(a) gnoj i korištena stelja:

- i. obrađuju se parom pri temperaturi od najmanje 70 °C; ili
- ii. uništavaju se spaljivanjem;
- iii. zakopavaju se dovoljno duboko da bi se onemogućio pristup divljih ptica i drugih životinja; ili
- iv. termički se obrađuju, prskaju dezinficijensom i pohranjuju najmanje 42 dana;

(b) gnojevka se pohranjuje na najmanje 60 dana nakon posljednjeg dodavanja infektivnog materijala, osim ako nadležna tijela ne odobre kraće razdoblje pohrane za gnojevku koja je učinkovito obrađena u skladu s uputama službenog veterinara na način da je uništen virus.

Nadležno tijelo može odobriti prijevoz gnoja, korištene stelje i stelje za koje postoji mogućnost kontaminacije do ovlaštenog pogona za obradu, uz uvjet da se osigura uništavanje svih virusa influence ptica, ili na privremenu pohranu prije uništavanja ili obrade, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1774/2002 ili posebnim pravilima iz članka 63. stavka 1. ove Direktive. Takav se prijevoz obavlja u zatvorenim, nepropusnim vozilima ili kontejnerima pod službenim nadzorom na način da se sprijeći širenje virusa influence ptica.

4. Međutim, odstupajući od stavaka 1. i 2., nadležno tijelo može odrediti posebne postupke čišćenja i dezinfekcije, uzimajući u obzir tip gospodarstva i klimatske uvjete. Nadležno tijelo obavješćuje Komisiju o provođenju ovog odstupanja i dostavlja detaljan opis posebnih postupaka.

5. Ne dovodeći u pitanje članak 48. točku (b), ako nadležno tijelo utvrdi da neko gospodarstvo ili njegov dio iz nekog razloga ne može biti očišćen ili dezinficiran, ono može zabraniti ulaz svim osobama, vozilima, peradi, drugim pticama koje se drže u zatočeništvu, sisavcima domaćih vrsta ili bilo čemu na tom gospodarstvu ili u dijelu tog gospodarstva, te ta zabrana ostaje na snazi najmanje 12 mjeseci.

PRILOG VII.

(iz članka 51. stavka 1.)

Referentni laboratorij Zajednice za influencu ptica

1. Referenti laboratorij Zajednice za influencu ptica je:

Veterinary Laboratories Agency (VLA), New Haw, Weybridge, Surrey KT 15 3NB, Ujedinjeno Kraljevstvo.

2. Zadaće i dužnosti referentnog laboratorija Zajednice su sljedeće:

- (a) savjetujući se sa Zajednicom, usklađivanje metoda koje se u državama članicama koriste za dijagnostiku influence ptica, posebno metoda:
  - i. tipizacije, pohranjivanja i nabavljanja sojeva virusa influence ptica za serološka testiranja i pripremu antiseruma;
  - ii. nabavljanja standardnih seruma i drugih referentnih reagensa za nacionalne referentne laboratorije, radi standardizacije testiranja i reagensa koji su u uporabi u državama članicama;
  - iii. pripremanja i održavanja zbirke sojeva i virusnih izolata influence ptica;
  - iv. organiziranja periodičnih usporednih testiranja za dijagnostičke postupke na razini Zajednice;
  - v. skupljanja i uspoređivanja podataka o korištenim dijagnostičkim metodama i rezultatima testiranja koji se provode u Zajednici;
  - vi. karakterizacije virusnih izolata influence ptica pomoću najsuvremenijih raspoloživih metoda radi boljeg razumijevanja epidemiologije influence ptica i dobivanja uvida u epidemiologiju virusa i pojavu visoko patogenih i potencijalno patogenih sojeva;
  - vii. praćenja razvoja u nadzoru, epidemiologiji i prevenciji influence ptica diljem svijeta;
  - viii. održavanja stručnog znanja o virusu influence ptica i drugim srodnim virusima u svrhu brze diferencijalne dijagnoze;
  - ix. stjecanja znanja o pripremanju i korištenju veterinarskih imunoloških proizvoda koji su u uporabi radi kontrole influence ptica;
- (b) aktivno pomaganje u dijagnostici bolesti u Zajednici pomoću izolata virusa influence ptice podrijetla za potvrđivanje dijagnoze, karakterizaciju i epidemiološke studije, te dobivanje virusnih izolata iz primarne bolesti, koji se dostavljaju iz trećih zemalja koje imaju odobrenje za uvoz žive peradi i mesa u Zajednicu, u skladu s relevantnim zakonodavstvom Zajednice; na zaprimljenim izolatima virusa, referentni laboratorij Zajednice posebno obavlja sljedeće:
  - i. analizu nukleotidnog niza radi određivanja izvedenog niza aminokiseline na mjestu cijepanja molekule hemaglutinina;
  - ii. određivanje intravenskog indeksa patogenosti (IIP);
  - iii. tipizaciju antigena;
  - iv. filogenetska analiza radi epidemioloških istraživanja;
- (c) omogućavanje obuke ili dodatne obuke stručnjaka za laboratorijsku dijagnostiku radi uskladivanja tehnika u cijeloj Zajednici;
- (d) priprema programa i radne dokumentacije za godišnji sastanak nacionalnih referentnih laboratorija;

-
- (e) pomoći u provedbi istraživanja influence ptica na peradi i pernatoj divljači u državama članicama nabavljanjem antigena u okviru programa i postupaka odobrenih testiranja te priprema sažetog izvješća o rezultatima istraživanja;
  - (f) pregled mogućeg zoonotskog utjecaja koji proizlazi iz virusa influence ptica i suradnja s međunarodno priznatim laboratorijima za humanu influencu;
  - (g) u dogovoru sa Zajednicom, sastavljanje kriznog plana koji će obuhvati odredbu o suradnji s referentnim laboratorijem za influencu ptica OIE-a i FAO-a, i prema potrebi, s drugim međunarodno priznatim laboratorijima unutar Zajednice.
-

PRILOG VIII.

(iz članka 51. stavka 3.)

Zadaće i dužnosti nacionalnih referentnih laboratoriјa

1. Nacionalni referentni laboratoriјi moraju osigurati da se u svakoj državi članici laboratorijsko testiranje na prisutnost influence ptica i identifikacija genetskog tipa virusnih izolata provode u skladu s Dijagnostičkim priručnikom. Oni u tu svrhu sklapaju posebne sporazume s referentnim laboratorijem Zajednice ili s drugim nacionalnim laboratoriјima.
2. Nacionalni referentni laboratoriјi bez odgađanja dostavljaju izolate virusa influence ptica referentnom laboratoriјu Zajednice radi potpune karakterizacije:
  - (a) kod svih primarnih izbijanja influence ptica;
  - (b) kod sekundarnog izbijanja bolesti, iz reprezentativnog broja izbijanja influence ptica;
  - (c) u slučaju otkrivanja virusa influence u peradi, drugih ptica koje se drže u zatočeništvu ili sisavaca koji se ne spominju u Prilogu I. stavku 1., a koji predstavljaju ozbiljnu opasnost za zdravlje.
3. Nacionalni referentni laboratoriј svake države članice odgovoran je za usklađivanje standarda i dijagnostičkih metoda u svim dijagnostičkim laboratoriјima za influencu ptica unutar te države članice. U tu svrhu:
  - (a) može osigurati dijagnostičke reagense pojedinim laboratoriјima;
  - (b) nadzire kakvoću svih dijagnostičkih reagensa u toj državi članici;
  - (c) periodički organizira usporedna testiranja;
  - (d) čuva izolate virusa influence ptica s mesta izbijanja bolesti i svih drugih virusa influence ptičjeg podrijetla koji su otkriveni u toj državi članici;
  - (e) surađuje s nacionalnim laboratoriјima za humanu influencu.

PRILOG IX.

(iz članka 55. stavka 1. točke (b))

Zahtjevi za premještanje peradi, drugih ptica koje se drže u zatočeništvu i proizvoda od peradi, u slučaju hitnog cijepljenja

1. Države članice osiguravaju kontrolu premještanja peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, cijepljenih u skladu s člankom 55. i njihovih proizvoda prema stavcima 3. do 8. u skladu s Dijagnostičkim priručnikom.
2. Vozila ili prijevozna sredstva i oprema koja se koristi za prijevoz žive peradi, drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, jaja ili mesa peradi u kontekstu ovog Priloga, nakon uporabe se bez odgađanja podvrgavaju postupcima čišćenja, dezinficiranja ili prerade koji su predviđeni člankom 48.
3. Za premještanje žive peradi, drugih ptica koje se drže u zatočeništvu i jaja u području cijepljenja, primjenjuju se sljedeće odredbe:
  - (a) rasplodna jaja:
    - i. potječu od cijepljenog ili necijepljenog rasplodnog jata koje je pregledano i čiji su rezultati povoljni, u skladu s Dijagnostičkim priručnikom;
    - ii. dezinficirana su prije otpreme u skladu s metodom koju je odobrilo nadležno tijelo;
    - iii. prevoze se izravno u odredišnu valionicu;
    - iv. imaju sljedivost unutar valionice;
  - (b) jaja potječu od cijepljenog ili necijepljenog jata konzumnih nesilica koje je pregledano i čiji su rezultati povoljni, u skladu s Dijagnostičkim priručnikom i prevoze se u:
    - i. objekte za pakiranje koje je označilo nadležno tijelo („označeni objekt za pakiranje”), uz uvjet da se pakiraju u ambalažu za jednokratnu uporabu i da se provode sve biosigurnosne mjere koje zahtjeva nadležno tijelo; ili
    - ii. objekte za preradu jaja, kako je predviđeno u poglavljju II. odjeljku X. Priloga III. Uredbi (EZ) br. 853/2004, u kojoj se s njima postupa i prerađuje ih se u skladu s poglavljem XI. Prilogom II. Uredbi (EZ) br. 852/2004;
  - (c) jednodnevni pilići:
    - i. potječu od rasplodnih jaja koja ispunjavaju uvjete navedene u točki (a);
    - ii. smješteni su u nastambe u kojima nema druge peradi;
  - (d) živa perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu:
    - i. cijepljene su protiv influence ptica, ako je to predviđeno programom cijepljenja;
    - ii. pregledane su s povolnjim rezultatom, u skladu s Dijagnostičkim priručnikom;
    - iii. smještene su u nastambe u kojima nema druge peradi;
  - (e) perad za klanje:
    - i. pregledava se prije utovara, s povoljnim rezultatom, u skladu s Dijagnostičkim priručnikom;
    - ii. otprema se izravno u označenu valionicu na neodgodivo klanje.

4. Kod premeštanja žive peradi, drugih ptica koje se drže u zatočeništvu i jaja s gospodarstava izvan područja cijepanja na gospodarstvo unutar područja cijepanja, primjenjuju se sljedeće odredbe:

(a) rasplodna jaja:

- i. prevoze se izravno u odredišnu valionicu;
- ii. imaju sljedivost unutar valionice;

(b) jaja se prevoze u:

- i. objekte za pakiranje koje je označilo nadležno tijelo („označeni objekt za pakiranje”), uz uvjet da se pakiraju u ambalažu za jednokratnu uporabu i da se provode sve biosigurnosne mjere; ili
- ii. objekte za preradu jaja, kako je predviđeno u poglavljiju II. odjeljku X. Priloga III. Uredbi (EZ) br. 853/2004, u kojoj se s njima postupa i prerađuje ih se u skladu s poglavljjem XI. Prilogom II. Uredbi (EZ) br. 852/2004;

(c) jednodnevni pilići smještaju se u nastambe u kojima nema druge peradi;

(d) živa perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu:

- i. smještaju se u nastambe u kojima nema druge peradi;
- ii. cijepljene su na farmi odredišta, ako je to predviđeno programom cijepanja;

(e) perad za klanje otprema se izravno u označenu klaonicu na neodgodivo klanje.

5. Kod premeštanja žive peradi, drugih ptica koje se drže u zatočeništvu i jaja s gospodarstava unutar područja cijepanja, na gospodarstvo izvan područja cijepanja primjenjuju se sljedeće odredbe:

(a) rasplodna jaja:

- i. potječe od cijepljenog ili necijepljenog rasplodnog jata koje je pregledano, s povoljnim rezultatom, u skladu s Dijagnostičkim priručnikom;
- ii. dezinficirana su prije otpreme, u skladu s metodom koju je odobrilo nadležno tijelo;
- iii. prevoze se izravno u odredišnu valionicu;
- iv. imaju sljedivost unutar valionice;

(b) jaja potječu od cijepljenog ili necijepljenog jata nesilica koje je pregledano, s povoljnim rezultatima, u skladu s Dijagnostičkim priručnikom za praćenje i prevoze se u:

- i. objekte za pakiranje koje je označilo nadležno tijelo („označeni objekt za pakiranje”), uz uvjet da ih se pakira u ambalažu za jednokratnu uporabu i da se primjenjuju sve biosigurnosne mjere koje zahtijeva nadležno tijelo; ili
- ii. objekte za preradu jaja, kako je predviđeno u poglavljiju II. odjeljku X. Priloga III. Uredbi (EZ) br. 853/2004, u kojoj se s njima postupa i prerađuje ih se u skladu s poglavljjem XI. Prilogom II. Uredbi (EZ) br. 852/2004;

(c) jednodnevni pilići:

- i. ne smiju biti cijepljeni;
- ii. potječu od rasplodnih jaja koja ispunjavaju uvjete navedene u točki (a) stavka 2., točki (a) stavka 3. ili točki (a) stavka 4.;
- iii. smještaju se u nastambe u kojima nema druge peradi;

(d) živa perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu:

- i. ne smiju biti cijepljene;
- ii. pregledane su, s povoljnim rezultatom, u skladu s Dijagnostičkim priručnikom;
- iii. smještaju se u nastambe u kojima nema druge peradi;

(e) perad za klanje:

- i. prije utovara se pregledava, s povoljnim rezultatom, u skladu s Dijagnostičkim priručnikom;
- ii. otprema se izravno u označenu klaonicu na neodgodivo klanje.

6. Za meso peradi koja se drži unutar područja cijepljenja, primjenjuju se sljedeće odredbe:

(a) za meso dobiveno od cijepljene peradi, perad:

- i. morala je biti cijepljena cjepivom koje je u skladu sa strategijom DIVA;
- ii. je morala biti pregledana i testirana, s negativnim rezultatom, u skladu s Dijagnostičkim priručnikom;
- iii. je klinički pregledao službeni veterinar 48 sati prije utovara, a prema potrebi službeni je veterinar pregledao i sve sentinel ptice na gospodarstvu;
- iv. je otpremljena izravno u označenu klaonicu na neodgodivo klanje;

(b) za meso dobiveno od necijepljene peradi upućene na klanje, tu perad treba pregledati u skladu s Dijagnostičkim priručnikom.

7. Nadležno tijelo može odobriti odvoženje lešina ili jaja s gospodarstva na neškodljivo uklanjanje.

8. Druga ograničenja u odnosu na premještanja jaja i mesa peradi zaklare u skladu s ovim Prilogom neće se primjenjivati.

9. Premještanje peradi (uključujući jednodnevne piliće) ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu s teritorija države članice zabranjeno je od početka akcije hitnog cijepljenja, sve dok se u skladu s člankom 54. i ne dovodeći u pitanje daljnje mјere Zajednice ne odobri krizni plan, osim ako to premještanje nije odobrilo nadležno tijelo države članice primateljice.

PRILOG X.
(iz članka 62. stavka 1.)

Kriteriji za krizne planove

Krizni planovi moraju udovoljavati najmanje sljedećim kriterijima:

1. Osniva se nacionalni krizni stožer koji koordinira sve kontrolne mjere u državi članici.
2. Sastavlja se popis lokalnih kriznih stožera s odgovarajućim prostorima za koordinaciju mera za suzbijanje bolesti na lokalnoj razini.
3. Navode se detaljni podaci o osoblju uključenom u provođenje mera za suzbijanje bolesti, o njihovoj sposobnosti, odgovornostima i uputama koje su dobili, uzimajući u obzir potrebu za osobnom zaštitom i mogući rizik koji za zdravje ljudi predstavlja influenca ptica.
4. Svaki lokalni krizni stožer za suzbijanje bolesti mora imati mogućnost brzog kontakta s osobama i organizacijama koje su izravno ili neizravno povezane s izbijanjem bolesti.
5. Oprema i materijal moraju biti dostupni za učinkovito provođenje mera za suzbijanje bolesti.
6. Sastavljaju se detaljne upute o postupku koji se pokreće u slučaju sumnje ili potvrde infekcije ili kontaminacije, uključujući predložena sredstva za neškodljivo uništavanje lešina.
7. Utvrđuju se programi izobrazbe radi održavanja i unapređivanja sposobnosti na terenu i u administrativnim postupcima.
8. Dijagnostički laboratoriji moraju imati prostore za obdukciju, potrebne kapacitete za serološke i histološke pretrage itd. i moraju održavati sposobnost za postavljanje brze dijagnoze. Mora se organizirati brza dostava uzoraka. Krizni plan također mora sadržavati podatke o laboratorijskim kapacitetima i sredstvima za suzbijanje bolesti.
9. Priprema se plan cijepljenja s raznim scenarijima, koji ukazuje na to koje se populacije peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu mogu cijepiti, te procijenjenu količinu potrebnih cjepiva i njihovu dostupnost.
10. Osigurava se dostupnost podataka o registraciji komercijalnih peradarskih gospodarstava na njihovom teritoriju, ne dovodeći u pitanje druge relevantne odredbe koje je zakonodavstvo Zajednice donijelo u tom području.
11. Utvrđuje se priznavanje službeno registriranih rijetkih pasmina peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu.
12. Utvrđuje se određivanje područja s velikom gustoćom peradi.
13. Moraju se donijeti odredbe kako bi se osigurao zakonski okvir potreban za provođenje kriznih planova.

PRILOG XI.

Korelacijska tablica

Ova Direktiva	Direktiva 92/40/EEZ
Članak 1. stavak 1. točke (a) i (c)	—
Članak 1. stavak 1. točka (b)	Članak 1, prvi podstavak
Članak 1. stavak 2.	—
Članak 2. točka (1.)	Prilog III.
Članak 2. točka (2.)	Prilog III., treći podstavak
Članak 2. točka (3.)	—
Članak 2. točke (4.) do (15.), (17.), (20.), (21.) i (22.) do (32.)	—
Članak 2. točka (16.)	Članak 2. točka (b)
Članak 2. točka (18.)	Članak 2. točka (d)
Članak 2. točka (19.)	Članak 2. točka (e)
Članak 3.	—
Članak 4.	—
Članak 5. stavak 1.	Članak 3.
Članak 5. stavak 2.	—
Članak 5. stavak 3.	—
Članak 6. stavak 1.	Članak 4. stavak 2. točka (g)
Članak 6. stavak 2.	Članak 7. stavak 1.
Članak 6. stavci 3. i 4.	—
Članak 7. stavak 1.	Članak 4. stavak 1.
Članak 7. stavak 2. točke (a) i (b)	Članak 4. stavak 2. točka (a)
Članak 7. stavak 2. točka (c)	Članak 4. stavak 2. točka (b)
Članak 7. stavak 2. točka (d)	Članak 4. stavak 2. točka (c)
Članak 7. stavak 2. točke (e) i (g)	Članak 4. stavak 2. točka (d)
Članak 7. stavak 2. točka (f)	Članak 4. stavak 2. točka (e)
Članak 7. stavak 2. točka (h)	Članak 4. stavak 2. točka (f)
Članak 7. stavak 3.	Članak 4. stavak 2. točka (g)
Članak 7. stavak 4.	—
Članak 8.	—
Članak 9.	Članak 4. stavak 5.
Članak 10.	—
Članak 11. stavak 1.	Članak 5. stavak 1., uvodna riječ
Članak 11. stavak 2., prvi podstavak	Članak 5. stavak 1. točka (a)
Članak 11. stavak 2., drugi i treći podstavak	—

Ova Direktiva	Direktiva 92/40/EEZ
Članak 11. stavak 3.	Članak 5. stavak 1. točka (a)
Članak 11. stavak 4.	Članak 5. stavak 1. točka (d)
Članak 11. stavak 5.	Članak 5. stavak 1. točke (c) i (d)
Članak 11. stavci 6. i 7.	Članak 5. stavak 1. točka (b)
Članak 11. stavak 8.	Članak 5. stavak 1. točka (e)
Članak 11. stavak 9.	—
Članak 11. stavak 10.	Prilog III. poglavlje 3. stavak 3.
Članak 12.	—
Članak 13.	—
Članak 14.	Članak 6.
Članak 15.	Članak 8.
Članak 16. stavak 1.	Članak 9. stavak 1
Članak 16. stavci 2., 3. i 4.	—
Članak 16. stavak 5.	Članak 9. stavak 6.
Članak 17. stavak 1.	Članak 10.
Članak 17. stavak 2.	Članak 13.
Članak 17. stavci 3. i 4.	—
Članak 18. točka (a)	Članak 9. stavak 2. točka (a)
Članak 18. točka (b)	Članak 9. stavak 2. točka (b)
Članak 18. točka (c)	—
Članak 19. točka (a)	Članak 9. stavak 2. točka (c)
Članak 19. točke (b), (c) i (d)	—
Članak 19. točka (e), prva rečenica	Članak 9. stavak 2. točka (f), uvodna riječ
Članak 19. točka (e) druga rečenica, točke (f), (g) i (h)	—
Članak 20.	Članak 9. stavak 2. točka (g)
Članak 21.	Članak 9. stavak 2. točka (h)
Članak 22. stavci 1. i 3.	Članak 9. stavak 2. točka (e)
Članak 22. stavak 2.	—
Članak 23. stavak 1.	Članak 9. stavak 2. točka (f) podtočka i.
Članak 23. stavak 2.	—
Članak 24. stavak 1.	Članak 9. stavak 2. točka (f) podtočka ii.
Članak 24. stavak 2.	—
Članak 25.	—
Članak 26. stavak 1.	Članak 9. stavak 2. točka (f) podtočka iii.
Članak 26. stavak 2.	—
Članak 27.	Članak 9. stavak 2. točka (e)

Ova Direktiva	Direktiva 92/40/EEZ
Članak 28.	—
Članak 29.	Članak 9. stavak 3.
Članak 30. točka (a)	Članak 9. stavak 4. točka (a)
Članak 30. točke (b) i (c)	Članak 9. stavak 4. točke (b), (c) i (d)
Članak 30. točke (d), (e), (g) i (j)	—
Članak 30. točka (f)	Članak 9. stavak 4. točka (b)
Članak 30. točka (h)	Članak 9. stavak 4. točka (e)
Članak 30. točka (i)	Članak 9. stavak 4. točka (f)
Članak 31.	Članak 9. točka 5.
Članak 32.	—
Članak 33.	—
Članak 34.	—
Članak 35.	—
Članak 36.	—
Članak 37.	—
Članak 38.	—
Članak 39.	—
Članak 40.	—
Članak 41.	—
Članak 42.	—
Članak 43.	—
Članak 44.	—
Članak 45.	—
Članak 46.	—
Članak 47.	—
Članak 48.	Članak 11.
Članak 49.	Članak 5. stavak 1. točka (f)
Članak 50.	—
Članak 51. stavak 1.	Prilog V.
Članak 51. stavci 2. i 3.	Članak 14.
Članak 51. stavak 4.	—
Članak 52.	—
Članak 53. stavak 1.	Članak 16., uvodna riječ
Članak 53. stavak 2.	Članak 16., prvi podstavak
Članak 53. stavak 3.	Članak 16. točka (b)
Članak 54.	Članak 16. točka (b)

Ova Direktiva	Direktiva 92/40/EEZ
Članak 55.	Članak 16. točka (a), drugi podstavak
Članak 56.	—
Članak 57.	—
Članak 58.	—
Članak 59.	—
Članak 60.	Članak 18.
Članak 61.	—
Članak 62.	Članak 17.
Članak 63. stavci 1. i 3.	—
Članak 63. stavak 2.	Članak 20.
Članak 64.	Članak 21.
Članak 65.	—
Članak 66.	—
Članak 67.	Članak 22.
Članak 68.	—
Članak 69.	Članak 23.
Prilog I. stavak 1.	Prilog III.
Prilog I. stavak 2.	Prilog III., treći podstavak
Prilog I. stavak 3.	—
Prilog II.	—
Prilog III.	Prilog I.
Prilog IV.	—
Prilog V.	—
Prilog VI.	Prilog II.
Prilog VII.	Prilog V.
Prilog VIII.	—
Prilog IX.	—
Prilog X.	Prilog VI.
Prilog XI.	—